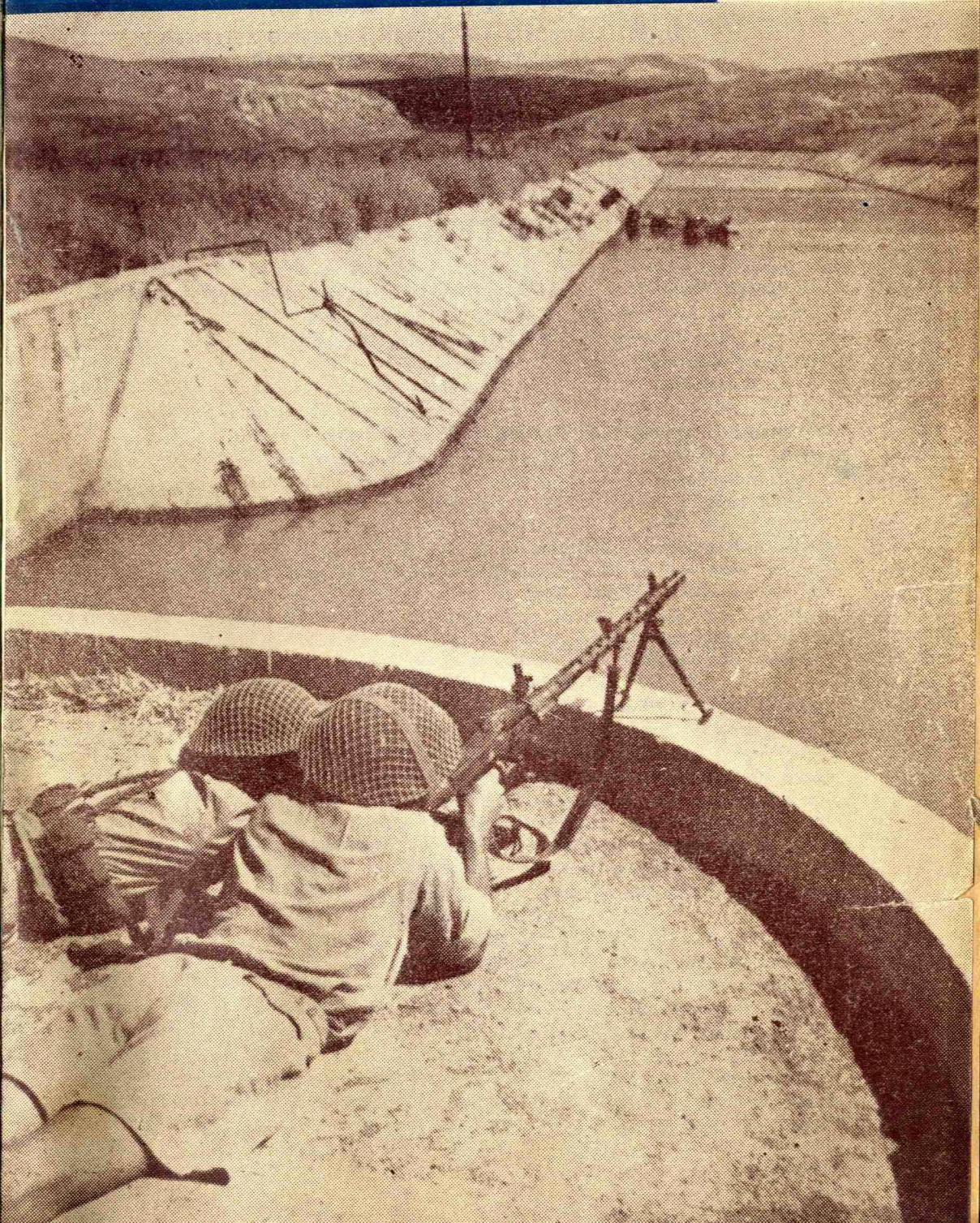

ΚΕΦΑΛΑ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1949

ΕΤΟΣ Α'—ΑΡΙΘ. 1

ΚΕΡΕΝ

(ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ)

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΚΕΡΕΝ ΚΑΓΙΕΜΕΘ ΛΕΪΣΡΑΕΛ
(ΕΘΝΙΚΟΥ ΕΒΡΑΪΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΡΡΙΚΟΣ Κ. ΦΟΡΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΕΡΙΑΝΔΡΟΥ 3 - ΤΗΛ. 28556

ΕΤΟΣ Α' - ΑΡΙΘ. 1 - ΑΘΗΝΑΙ, ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1949, ΝΙΣΣΑΝ 5709

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
Joseph Weitz : Τὸ Κέρεν Καγιέμεθ σὲ μιὰ ἀποφασιστικὴ καμπή	3
I E P O Y Σ A Λ Η Μ	9
* : Ἡ μάχη τῆς Ἱερουσαλήμ	9
David Courtney : Ἱερουσαλήμ	11
L. Wurmbrand : Νυκτερινὴ ζωὴ τῆς Ἱερουσαλήμ	13
* : Ἐνα γράμμα ἀπὸ τὸ Καταμόν	17
Hanna H. Bodenheimer : Ὁ Χέρτσλ καὶ ἡ σιωνιστικὴ σημαία	20
* : Οἱ ἡμερῖδες τῶν χωριῶν μας	21
Dov Saddan : Ἡ διαμάχη γιὰ τὸ «Ὀλιβερ Τουϊστ»	23
Th. Hertzl : Ἡ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας	25
L. B. : Ἀζάμπα	27
(*Ἀπ' τὸ Ζοχάρ) : Οἱ καιροὶ τῆς Ἐπαγγελίας	29
* : Εἰδήσεις τοῦ Κέρεν Καγιέμεθ	30

ΣΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ:

Φυλάκιο στὸ Μισμάρ Ἀγιαρντέν,
στὰ συριακὰ σύνορα.

Τι θὰ γίνῃ μὲ τὰ κτήματα ποὺ οἱ Ἀραβες, φεύγοντες, ἐγκατέλειψαν στὸ Κράτος τοῦ Ἰσραήλ;

Τὸ Κέρεν Καγιέμεθ σὲ μιὰ ἀποφασιστικὴ καμπή

τοῦ JOSEPH WEITZ

Μόλις γεννήθηκε τὸ Κράτος τοῦ Ἰσραήλ, ἐτέθη τὸ ἐρώτημα: Ποιὰ θὰ εἶναι τώρα ἡ ἀποστολὴ τοῦ Κέρεν Καγιέμεθ; Αὐτὸ τὸ ἐρώτημα ἐτέθη τὴν ἐπομένῃ τῶν νικῶν τοῦ στρατοῦ μας, ὅταν οἱ Ἀραβες ἐγκατέλειψαν ὁμαδικῶς τὰ χωριά τους καὶ τὰ παράτησαν ὅλα. Μιὰ γνώμη διαδόθηκε τότε σὰν νάταν ἓνα σύννεφο σκόνης: κατακτήσαμε τὴ γῆ τοῦ Ἰσραήλ, δὲν χρειάζεται πιά νὰ τὴν ἐξαγοράσουμε. Ὅτι κατακτήσαμε μὲ τὰ ὅπλα ἀνήκει φυσικῶς δικαίωματι στὸ Κράτος τοῦ Ἰσραήλ—καὶ ἐπομένως: «Ἐλήξε τὸ Κέρεν Καγιέμεθ, ἔληξε ἡ ἀποστολὴ του».

Πρέπει νὰ παραδεχθοῦμε ὅτι στὴν ἀρχή, ποὺ εἶχαμε παρασυρθεῖ στὸ στρόβιλο τόσο ραγδαίων ἀπίστευτων καὶ ἀπροόπτων γεγονότων, πολλοὶ ἀπὸ μᾶς ἐπηρεασθήκαμε ἀπὸ τὴν γενικὴ τάση καὶ συμφωνήσαμε μὲ τοὺς ἄλλους: —«Ἀπελευθερώσαμε καὶ θὰ συνεχίσουμε νὰ ἀπελευθερώνουμε τὴ χώρα μας. Οἱ Ἀραβες φύγανε κι' ἐγκατέλειψαν τὴ γῆ τους. Ἡ γῆ ἐπανῆλθε σὲ μᾶς. Μᾶς ἀνήκει».

Μιὰ βαθύτερη ἀνάλυση τῶν γεγονότων θὰ μπορούσα εὐκόλα νὰ μᾶς πείσει ὅτι Ἰσα—Ἰσα τὸ Κέρεν Καγιέμεθ βρισκότανε μπροστὰ σ' ἓνα μεγάλο ἔργο, ἡ πραγματοποίησις τοῦ ὅποιου ἔκλεινε μέσα της ἓνα ὀλόκληρο κόσμον. Ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ γεγονότα καὶ ἀπὸ τὴν ἀναστατώσει φάνηκε σιγὰ σιγὰ ὁ δρόμος ποὺ ἔπρεπε ν' ἀκολουθήσουμε, ἓνας δρόμος ἀσφαλῆς καὶ ξεκαθαρισμένος. Τὸ Κέρεν Καγιέμεθ, ποὺ δὲν ὑπῆρξε ποτέ πολιτικὸς θεσμός, ἀναγκάστηκε μολοντοῦτο, ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ φύση τῆς δράσεώς του (ἐξαγορὰ τῆς γῆς καὶ μεταβίβασή της ἀπὸ τοὺς Ἀραβες γαιοκτῆμονες στὰ χέρια μας) νὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τὴν πολιτικὴν σχέσιν μὲ τοὺς Ἀραβες. Εἶναι σχεδὸν βέβαιον ὅτι θὰ ἐξαρτηθῶμε ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴν διακυμάνσει τοῦ ἀραβικοῦ κόσμου καὶ ἀπὸ τὰ κέρια του. Βέβαιον, κι' ἄλλοι παράγοντες ἐπηρεάσαν στὸ παρελθὸν τὴν δράσιν μας, παράγοντες ἐσωτερικοὶ, ὅπως ἡ χρηματοδότησις τοῦ Ἰδρύματός μας ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους τῆς Διασπορᾶς.

Πολὺ συχνὰ ἔτυχε νὰ μᾶς περιορίσῃ καὶ νὰ μᾶς συγκρατήσῃ ἡ ἄλλειψη χρημάτων. Ἀλλὰ ὅσο καὶ νάναί, ὁ κυριώτερος παράγοντας βρισκόταν στὸν Ἀραβικὸν κόσμον. Ἐκεῖνοι ποὺ ἀνελάμβαναν τὴν συναλλαγὴν μὲ τοὺς Ἀραβες ἔπρεπε ἀπαραιτήτως νὰ εἶναι πολὺ ἐνήμεροι τοῦ τρόπου τῆς ζωῆς, τῶν ἀναγκῶν τους, τῆς νοοτροπίας τους καὶ τῆς πολιτικῆς τους. Ὅλα, στοιχεῖα ποὺ ἔπρεπε νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν. Οἰοδηποτε γεγονὸς ποὺ θὰ ξέφευγε ἀπὸ τὴν κανονικότητα—ὅπως, παραδείγματός χάριν, μιὰ τοπικιστικὴ διαμάχη ἀνάμεσα σ' ἓνα ἑβραϊκὸ χωριὸν καὶ σ' ἓνα ἀραβικὸν—μποροῦσε νὰ ἔχῃ ἓνα ὀλέθριον ἀντίκτυπον πάνω στὴν ἐργασίαν μας. Χωρὶς ν' ἀναφέρουμε σοβαρὰς ταραχὰς ὅπως ἐκεῖνες τοῦ 1936—1939 ἢ τοῦ σημερινοῦ πολέμου.

Μποροῦσε κανεὶς εὐλόγως νὰ υποθέσῃ ὅτι ἡ ριζικὴ ἀλλαγὴ στὴν κατάστασιν τῶν Ἀράβων τῆς Παλαιστίνης ἐπηρεάζε σημαντικὰ τὴν ἐργασίαν μας καὶ ὅτι τὸ Κέρεν Καγιέμεθ θὰ βρισκόταν ἀντιμέτωπον μ' ἓνα νέο πρόβλημα. Ἀλλὰ, ποῖο πρόβλημα; Κι' ἂν ἀκόμα υποθέσουμε ὅτι δὲν ἔγινε τίποτα ἀπ' ὅσα ἔγιναν τώρα τελευταίως, κι' ὅτι οἱ Ἀραβες δέχθηκαν μαζί μας τὴν ἀπόφασιν τοῦ ΟΗΕ καὶ ὅτι θὰ κτίσαμε τὸ Κράτος μας μ' ὅλην τὴν ἡσυχίαν μας—ἓνα Κράτος ποὺ θ' ἀγκάλιαζε στοὺς κόλπους του μιὰ ἡσυχὴ ἀραβικὴ μειονότητα—καὶ πάλι τὸ πρόβλημα τῆς γῆς θὰ παρέμενε ἐξαιρετικὰ λεπτὸν καὶ πολὺπλοκον. Καὶ πάλι θὰ ἔπρεπε νὰ τροποποιήσουμε ριζικὰ τὴν γεωρ-

γική πολιτική μας για να την προσαρμόσουμε στις απαιτήσεις της νέας καταστάσεως. Ἡ φυγή τῶν Ἀράβων ἀποτελεῖ ἓνα πρόβλημα τελείως διαφορετικό, ἢ δίκαιη λύση τοῦ ὁποίου θὰ προδικάσῃ τὴ μοῖρα τῆς γῆς στὸ Κράτος τοῦ Ἰσραήλ.

Δὲν εἴμαστε ἡμεῖς οἱ Ἑβραῖοι, πού ἀναγκάσαμε τοὺς Ἀραβες νὰ φύγουν. Οἱ ἴδιοι εἶναι ὑπεύθυνοι γιὰ τὴν κατάσταση αὐτή. Φαίνεται ἐπίσης, ἀπὸ ἀραβικὲς μαρτυρίες, ὅτι οἱ Ἀγγλοι ἔβαλαν τὸ δάκτυλό τους στὴν ὑπόθεσι αὐτή. Αὐτὴ ἡ ὁμαδικὴ φυγὴ στὴν ἀρχὴ ὑπῆρξε ἀνεξήγητη γιὰ μᾶς. Μποροῦμε νὰ φαντασθοῦμε ὅτι ἦταν ἓνα σχέδιο προμελετημένο ἀπὸ τοὺς Ἀραβες ἡγέτες καὶ ἀπὸ τοὺς Βρεταννοὺς τοὺς σύμβουλους, πού προέβλεπε τὴν ἐκκένωση τοῦ ἀραβικοῦ πληθυσμοῦ γιὰ νὰ διευκολυνθῇ ἡ κατάκτηση τοῦ Ἰσραήλ. Αὐτὴ ἡ κατάκτηση θὰ διευκολύνετο πράγματι καὶ θὰ κέρδιζε σὲ ταχύτητα. Ἡ ἐκστρατεία ἔπρεπε νὰ φθάσῃ στὸ νικηφόρο τέρμα τῆς ἐντὸς δύο ἐβδομάδων. Καὶ ὕστερα οἱ φυγάδες θὰ γύριζαν γιὰ νὰ ἐγκατασταθοῦν πάλι στὰ κτήματά τους καὶ σ' ἐκεῖνα τῶν Ἑβραίων. Τὸ σχέδιο αὐτὸ κατέρρευσε σὰν χάρτινος πύργος. Ὁπωσδήποτε δὲν πρόκειται νὰ στενοχωρηθοῦμε γι' αὐτό! Τώρα πὺν ἔφυγαν, δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει παρὰ μόνο ἓνα πράγμα: Νὰ μὴ ξαναγυρίσουν πίσω.

Τὰ συμπεράσματα πού ὠρισμένοι κύκλοι βιάζονται νὰ βγάλουν ἀπ' αὐτὸ τὸ γεγονός, εἶναι ἐσφαλμένα. Εἶναι σωστό· λένε· ὅτι οἱ Ἀραβες δὲν πρέπει νὰ γυρίσουν. Ἐπομένως μποροῦμε νὰ διαθέσουμε ἐλεύθερα τὶς γαῖες τους. Καὶ δὲν ἔχουμε πιά νὰ σκεφθοῦμε οὔτε ἐξαγορὰ οὔτε ἀπολύτρωση.

Αὐτὸς ὁ συλλογισμὸς εἶναι ἐσφαλμένος ἀπὸ τὴν ἀρχὴ του γιατί δὲν ὑπάρχει καμμιά ὑποχρεωτικὴ σχέση ἀνάμεσα στὴ μὴ ἐπιστροφὴ τῶν Ἀράβων καὶ στὴν κατάσχεση τῶν περιουσιῶν τους. Ἄν ποῦμε ὅτι δὲν ὑπάρχει πιά θέσι γι' αὐτοὺς μεταξὺ μας, ὅτι ἡ παρουσία τους θ' ἀποτελοῦσε γιὰ μᾶς ἓνα βαρὺ φορτίο, ὅτι ἡ κινήτῃ περιουσία τους ἔπαθε ζημιές, καὶ ἀκόμα περισσότερο, ὅτι ἡ παρουσία τους μεταξὺ μας θὰ ἰσοδυναμοῦσε μὲ τὸν κίνδυνο μιᾶς πέμπτης φάλαγγας, ὅλες αὐτὲς εἶναι ἀλήθειες ἀναμφισβήτητες. Ἀλλὰ ἀπὸ κεῖ ὡς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ ἀκίνητη περιουσία τους εἶναι πιά δική μας, ἐπὶ τῇ βάσει ἐνὸς πολεμικοῦ, ἐνὸς διεθνοῦς, ἢ ἐνὸς ἠθικοῦ δίκαιου, κ' ὅτι δὲν ἔχουμε καμμιά ὑποχρέωση νὰ τοὺς ἀποζημιώσουμε καὶ νὰ τοὺς ἐπιτρέψουμε νὰ πᾶνε νὰ ἐγκατασταθοῦν ἄλλοῦ, ὑπάρχει μεγάλη ἀπόσταση. Μιὰ τέτοια στάσι θὰ ἦταν ἀπαράδεκτη στὰ μάτια τῶν ἄλλων λαῶν καὶ στὰ δικὰ μας ἐπίσης. Δὲν θὰ βασιζόταν πούθενά.

Καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα, ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ διεθνοῦς δικαίου. Γιατὶ ἂν νικήσαμε τὸν ἀραβικὸ λαὸ, αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι δὲν πρέπει νὰ σεβασθοῦμε τὴν ἀτομικὴ ἰδιοκτησία τῶν ἀράβων ἰδιωτῶν. Κατέχουν ἔγκυρους τίτλους ἰδιοκτησίας. Μπορεῖ ν' ἀντιτάξῃ κανεὶς ὅτι δὲν εἶναι παρὰ κουρελόχαρτα. Ἀλλὰ εἶναι ἀκόμα νωπὲς στὴ μνήμη μας οἱ προσπάθειες καὶ οἱ κόποι μας γιὰ νὰ γίνῃ ἡ ἐφαρμογὴ ἐνὸς κουρελόχαρτου. Πρέπει νὰ σεβασθοῦμε τὰ γραπτὰ ντοκουμέντα.

Κάθε ἄραβας ἰδιώτης θὰ μπορέσῃ ν' ἀπευθυνθῇ μ' ἀπόλυτον πνεῦμα δικαιοσύνης στὴν κυβέρνησι τοῦ Ἰσραήλ γιὰ νὰ διεκδικήσῃ τὴν περιουσία του, καὶ ἡ κυβέρνησι τοῦ Ἰσραήλ δὲν θὰ μπορέσῃ ν' ἀποφύγῃ τὴν ὑποχρέωσι τῆς μὲ μιὰ ἐπιγραμματικὴ φράσι: «Νικήσαμε τὸν ἀραβικὸ λαὸ μὲ τὸ σπαθὶ μας». Μιὰ τέτοια στάσι δὲν θὰ εἶχε κανένα νομικὸ στήριγμα, κ' ὅταν ἡ κυβέρνησι βγάξῃ ἓνα σχέδον ἀγροτικῆς μεταρρυθμίσεως, τὸ σχέδιο αὐτὸ ἀφορᾷ τόσο τοὺς Ἑβραίους ὅσο καὶ τοὺς Ἀραβες. Καμμιά ἀγροτικὴ μεταρρυθμιση στὸν κόσμον δὲν δικαιούται νὰ ξεριζώσῃ τοὺς ἀγρότες ἀπὸ τὴ γῆ πού τοὺς τρέφει. Κι' ἂν πρόκειται γιὰ τὰ μεγάλα τσιφλίκια, ὅλοι ξέρουν ἀπὸ πολὺ καιρὸ ὅτι δὲν ἀντιπροσωπεύουν παρὰ μιὰ ἐλάχιστη ἀνάλογια συγκριτικὰ μὲ τὸ σύνολο τῶν γαιῶν τοῦ Ἑρτες-Ἰσραήλ. Ἡ συντριπτικὴ πλειονότητα τῶν μικρῶν κτημάτων ἀνῆκαν στοὺς «φελλάχ» πού ἀπ' αὐτὰ ζοῦσαν.

Ὁ δεσμὸς ἀνάμεσα στὴ γῆ καὶ σ' ἐκεῖνον πού τὴ δουλεύει, εἶναι στενός, ἀκόμα καὶ γιὰ τοὺς Ἀραβες. Αὐτὸς ὁ δεσμὸς δὲν εἶναι ἴσως ἀρκετὸς γιὰ νὰ τοὺς ἐπιβάλλῃ πράξεις ἠρωϊσμοῦ καὶ ἀπεριόριστη ἀφοσίωση σὲ καιρὸ πολέμου, καὶ ἡ φυγὴ τους εἶναι μιὰ ἀπόδειξι. Ἀλλὰ σὲ καιρὸ εἰρήνης αὐτὸς ὁ δεσμὸς διατηρεῖ ὅλη τὴν ἀξία του καὶ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸν καταργήσῃ μὲ μιὰ μονοκονδυλιά. Δὲν μπορεῖ νὰ λυθῇ παρὰ μόνο μὲ τὴν πλήρη συγκατάθεσι τοῦ ἰδιοκτήτη. Ὡς σήμερα ἐφαρμόσαμε πάντοτε τὸ σύστημα τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἐνδιαφερομένων. Δὲν ἦταν βέβαια ὁ νόμος τῆς ἐντολοδόχου Δυνάμεως πού προστάτευε τοὺς κτηματίες αὐτοὺς. Ὁ νόμος ἦταν ἀρκετὰ ἐλαστικός, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ τὸν καταστρατηγήσῃ κανεὶς μὲ τὴν μεγαλύτερη εὐκολία καὶ νὰ γδύσῃ τὸν καλλιεργητὴ χωρὶς νὰ τοῦ δώσῃ τὴν ἐλάχιστη ἀμοιβή. Τὸ Κέρεν Καριμέθ ἀντιτάχθηκε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ σὲ τέτοιους ἐλιγμούς, ἀνάξιους τῆς γραμμῆς πού χάραξε στὴν κτηματικὴ πολιτικὴ του. Κάθε ἀγορὰ μᾶς ἔγινε ἐναντι πληρωμῆς καὶ ἐπέτρεψε στὸν πωλητὴ νὰ ἐγκατασταθῇ ἄλλοῦ.

Καὶ τώρα δὲν θ' ἀκολουθήσουμε ἄλλο δρόμον ἀπὸ κεῖνο τῆς συμφωνίας μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων. Οἱ ἄραβες πρόσφυγες δὲν εἶναι τόσο μακριὰ. Δὲν μᾶς χωρίζουν ἀπ' αὐτοὺς οὔτε ὠκεανοὶ οὔτε δύσβατα βουνά. Μπορεῖ νὰ μὴ βρισκονται πάνω στὸ ἔδαφος τοῦ Κράτους τοῦ Ἰσραήλ, ἀλλὰ πάντως βρισκονται στὸ Ἑρτες-Ἰσραήλ. Ὅχι μόνο ἐκεῖνοι πού κάθονται στὸ τρίγωνο (Τζένιν, Ναπλούζ, Τουλκάρεμ), ἀλλὰ κ' ἐκεῖνοι πού βρισκονται στὴν Ὑπερορδανία στὴ Συρία ἢ στὸ Λίβανον, ζοῦν σὲ μιὰ ἀτμόσφαιρα Ἑρτες Ἰσραήλ. Ζοῦνε πάνω σὲ μιὰ γῆ μὲ τὴν ἴδια φύση, στὸ ἴδιο κλίμα, ἐφαρμόζουν τὰ ἴδια συστήματα καλλιεργείας, καὶ ὅλα γύρω τους τοὺς θυμίζουν τοὺς ὄρους τῆς ζωῆς τους στὸ Ἑρτες Ἰσραήλ. Καὶ ἡμεῖς δὲν μποροῦμε νὰ κόψουμε μὲ τὸ σπαθὶ αὐτὸ τὸ δεσμὸ πού τοὺς δένει στὴ γῆ τους.

Δὲν πρέπει νὰ φαντασθῇ κανεὶς ὅτι οἱ κυβερνήσεις τῶν γειτονικῶν ἀραβικῶν κρατῶν θὰ σπεύσουν σὲ βοήθεια τῶν προσφύγων καὶ ὅτι θὰ τοὺς βοηθήσουν νὰ ἐγκατασταθοῦν στὴ χώρα τους. Ἄν θέλαμε νὰ μείνουμε πιστοὶ στὸ γράμμα τοῦ νόμου, θὰ μπορούσαμε νὰ ἐπιροῦσαμε ὅλη τὴν εὐθύνῃ αὐτῆς τῆς ἐλεεινῆς καταστάσεως πάνω στοὺς Ἀραβες ἡγέτες πού προκάλεσαν τεχνιτὰ τῆς ὁμαδικῆς φυγῆς τῶν δικῶν τους. Θὰ μπορούσαμε νὰ τοὺς ποῦμε: Ποῖος σᾶς εἶπε νὰ φύγετε; Ποῖος κάλεσε τὰ γειτονικὰ Ἀραβικὰ κράτη νὰ εἰσβάλλουν στὴ Χώρα μας καὶ νὰ μᾶς κηρύξουν τὸν πόλεμον; Καθὼς φαίνεται ἦρθαν στὴ χώρα αὐτὴ γιὰ νὰ σώσουν τ' ἀδέρφια τους ἀπὸ τὰ χέρια τῶν σιωνιστῶν. Τὸ γεγονός εἶναι ὅτι ἔχασαν τὸν πόλεμον. Πηγαίνετε τώρα στοὺς ἡγέτες σᾶς καὶ ζητήστε ἀπ' αὐτοὺς νὰ σᾶς βγάλουν ἀπ' τὴ δύσκολη θέσι πού βρῖσκεσθε! Ἀλλὰ ξέρουμε ὅτι οἱ ἐν λόγω ἡγέτες δὲν θὰ κουνήσουν οὔτε τὸ δακτυλάκι τους γιὰ νὰ συνδράμουν τ' ἀδέλφια τους στὴ δυστυχία. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν μεγάλων δυνάμεων θὰ χύσουν ὅπωςδήποτε μερικὰ δάκρυα κροκοδείλου πάνω στὴν πικρὴ μοῖρα σας, ὅπως ὁ Μπέβιν κ' οἱ ἄλλοι—καὶ θ' ἀποφασίσουν νὰ γίνουν ἔρανοι ἑκατομμυρίων γιὰ νὰ σᾶς βοηθήσουν—ἀλλὰ τί θὰ βγῇ;

Μπορεῖ τὸ Ἰσραήλ νὰ μὴ φέρει νομικῶς καμμιά εὐθύνῃ γιὰ τοὺς ἄραβες πρόσφυγες. Ὑπάρχει ὅμως ἓνας ἄλλος ἰσχυρὸς παράγοντας πού τὸ Ἰσραήλ δὲν μπορεῖ νὰ παραβλέψῃ, καὶ εἶναι τὸ αἶσθημα τῆς ἠθικῆς εὐθύνῃς. Καὶ εἶναι ἀκριβῶς τώρα πού πολεμοῦμε, τώρα πού κάνουμε τὸ πᾶν γιὰ νὰ νικήσουμε, πού πρέπει νὰ προσέξουμε νὰ μὴ ἀποκοιμηθῇ μέσα μας ὁ ἠθικὸς παράγοντας. Γι' ἐκεῖνο, πού ἀφοῦ ξαναγίνει εἰρήνη, δὲν μπορεῖ νὰ ἐπανέλθῃ στὴ στοιχειώδη τρέχουσα ἠθικὴ, εἶναι ἀμφίβολο ἂν ἰσχύουν οἱ νικες του. Αὐτὸ τὸ ἠθικὸ αἶσθημα μᾶς λέει ὅτι ἀποκτήσαμε τὰ οὐσιαστικά, ὅτι διαθέτομε σήμερα στὸ Κράτος τοῦ Ἰσραήλ ἀρκετὸ χωρὸν γιὰ νὰ ἀπορροφήσουμε τὶς μᾶζες πού θὰ ἔρθουν μὲ τὴν «ἀλιγιά». Ἄς μὴ ξεχάσουμε ὅτι εἴμαστε ὁ περιούσιος λαὸς πού γνωρίζει βέβαια τὴ χρῆσι τῶν ὄπλων ἀλλὰ δὲν ξεχνᾷ τὸν κύριον σκοπὸν του: τὴν Εἰρήνην. Ἡ Εἰρήνη μᾶς εἶναι ἀνεκτίμητη, γιὰ μᾶς καὶ

για τα παιδιά μας. Το χρυσό δεν έχει μεγάλη σημασία προκειμένου να την πραγματοποιήσουμε και να την εδραιώσουμε.

Μετά απ' αυτές τις σκέψεις, φθάνουμε στα εξής τρία συμπεράσματα:

1) Οι Άραβες δεν πρόκειται να ξαναγυρίσουν στο Κράτος του Ισραήλ. Η φυγή τους έχει για μās τη σημασία ενός θαύματος που πρέπει να διαφυλάξουμε.

2) Πρέπει ν' αγοράσουμε τη γη τους, για να κόψουμε οριστικά το δεσμό που τους συνδέει μ' εμάς. Το να κόψουμε το δεσμό δεν είναι ένας αυτοτελής σκοπός, αλλά τουναντίον ένα μέσο για να συσφίξουμε τις σχέσεις κ' από κει βγαίνει το τρίτο συμπέρασμα.

3) Τα χρήματα που θα τους δώσουμε για να πληρώσουμε τα κτήματά τους πρέπει να τους επιτρέψουν να εγκατασταθούν στη χώρα στην οποία καταφύγανε.

Αυτά τα τρία συμπεράσματα είναι αλληλένδετα και αποτελούν ένα οργανικό σύνολο. Οποιοσδήποτε θελήσει να τροποποιήσει τη βάση, θα κλονίσει όλο το οικοδόμημα.

Εδώ φαίνεται η ουσιαστική αποστολή του Κέρεν Καγιέμεθ. Αφού πρόκειται να απελευθερώσουμε τις γαίες αυτές έναντι πληρωμής, πρέπει ο λυτρωτής—ο εβραϊκός λαός—να δώσει τα μέσα στον ανεγνωρισμένο πράκτορά του: στο Κέρεν Καγιέμεθ.

Εδώ προσκρούουμε στις διαμαρτυρίες ώρισμένων εβραϊκών κύκλων, που παντός στο εξωτερικό. «Αφού πρόκειται να εξαγοράσουμε αυτές τις γαίες—λένε, για το έργο αυτό είναι άρμόδιο το Κράτος του Ισραήλ. Αφού αυτά τα κτήματα βρίσκονται εντός του εδάφους του, το Κράτος πρέπει να διεξαγάγει τις διαπραγματεύσεις με τους Άραβες ιδιοκτήτες να τους αποζημιώσει, να τους εγκαταστήσει στις γειτονικές χώρες κ.τ.λ. Δεν είναι δουλειά του παγκόσμιου εβραϊσμού κ' ακόμα ολιγώτερο του Κέρεν Καγιέμεθ. Σ' αυτούς απαντώ ότι ο προανατολισμός τους με άνησυχεί και με κάνει να δυσπιστώ—απαντώ ότι φοβούνται να βάλουν το χέρι στο πορτοφόλι για να δώσουν τη συνδρομή τους στην απελευθέρωση της γης.

Τί αξία έχει πράγματι η πίστη τους; Αν παραδείγματος χάριν, οι άραβικές περιουσίες αντιπροσωπεύουν μια αξία 800—100 εκατομμυρίων λιρών, είναι το Κράτος του Ισραήλ που πρέπει να τα δώσει; Και πού θα μπορούσε να βρεθεί τέτοιο ποσό; Άς υποθέσουμε ότι το Κράτος θα πετύχει ένα εξωτερικό δάνειο, ποιός θα το έγυθη αν όχι το Γισούβ; ποιός αν όχι οι 750.000 εβραίοι—και σε πέντε χρόνια το έναμισυ εκατομμύριο των Εβραίων Ισραηλιανών—που θα βρεθούν αντιμέτωποι με μια γιγαντιαία οικονομική εθύνη, μπροστά στην οποία άλλοι λαοί, που βαθεία ριζωμένοι απ' αυτούς στη γη τους, θα διατάζανε και με το δίκιο τους; Κι' όλα αυτά για ν' απαλλάξουμε τις μεγάλες εβραϊκές κοινότητες—στην Αμερική, στη Νοτιοαφρική, στην Αγγλία κ.τ.λ. από το μέρος που τους πέφτει σ' αυτή την ιερή αποστολή της απολυτρώσεως της γης;

Μπορούμε ποτέ να το παραδεχθούμε; Είναι ποτέ δυνατόν να έχουμε την αξίωση απ' το Γισούβ να σηκώσει μόνο του, εκτός από το βάρος του πολέμου, εκτός από την ανοικοδόμηση ενός Κράτους, κ' αυτό το πελώριο οικονομικό βάρος; Και στο κάτω κάτω για ποιόν μās χρειάζεται η γη; Μήπως για το σημερινό Γισούβ; Ήσα Ήσα. Για τις δεκάδες και τις εκατοντάδες των χιλιάδων των Εβραίων που μπαίνουν και θα μπαίνουν στη χώρα για να κτίσουν και να ξαναζήσουν. Ποιός πρέπει να φροντίσει γι' αυτούς; Μήπως δεν είναι φυσικό έργο του εβραϊσμού να χρηματοδοτήσει την «άλιγιά» την απορρόφηση των μεταναστών στη χώρα, και ταυτοχρόνως την εξαγορά της γης και τον αποικισμό; Και αν είναι φανερό ότι πρόκειται για μια αποστολή που πέφτει σ' όλο το λαό, άλλο τόσο φανερό είναι ότι ο μόνος ανεγνωρι-

σμένος πράκτορας για να τη φέρη επιτυχώς εις πέρας, είναι το Κέρεν Καγιέμεθ.

Κι' αυτή είναι η τέταρτη αρχή στο ευρύ μελλοντικό πρόγραμμα του Κέρεν Καγιέμεθ. Η ζωή μας αναστατώθηκε φοβερά και δεν μπορούμε να την εξακολουθήσουμε πάνω στις ίδιες παλιές βάσεις. Ότι ισχύει για τη δουλειά μας και για το δημόσιο βίο μας, ισχύει και για το Κέρεν Καγιέμεθ. Δεν πρόκειται πια τώρα ν' αγοράσουμε τη γη σύμφωνα με την καθιερωμένη συνήθεια και στις ελάχιστες αναλογίες του παρελθόντος.

Τρεις δρόμοι ανοίγονται μπροστά μας για την απελευθέρωση της γης σε μεγάλη κλίμακα. Ο καθένας τους ξεκινάει από μια διαφορετική πηγή αγοράς. Ο πρώτος, ο ολιγώτερο σημαντικός, είναι η εξαγορά από τους Άραβες πολίτες του Ισραήλ που διαθέτουν πλεονάζοντα κτήματα. Πρόκειται μόνο για λίγες δεκάδες χιλιάδων «δουνάμ».

Ο δεύτερος δρόμος είναι ν' αποτανθούμε στους μεγάλους κτηματίες, που ήδη κατά το παρελθόν είχαν εκδηλώσει την πρόθεση να πουλήσουν τα κτήματά τους και που δεν μπόρεσαν να το κάνουν για διάφορους λόγους, που παντός πολιτικούς. Τώρα πια δεν υπάρχει κανένα εμπόδιο στην εύκολη διεξαγωγή των συναλλαγών. Θα μπορούσαμε έτσι ν' αγοράσουμε 200.000 «δουνάμ» περίπου.

Ο τρίτος δρόμος ταυτίζεται με το πρόβλημα των Άράβων προσφύγων που θα πρέπει να λυθῆ σε συνεργασία με το Κράτος του Ισραήλ. Το αντίτιμο των κτημάτων αυτών θα καταβληθῆ στους ιδιοκτήτες και θα τους επιτρέψη να εγκατασταθούν είτε με δικά τους μέσα, είτε με τη συνδρομή ενός διεθνούς γραφείου στις χώρες όπου πήγανε.

Αυτοί οι τρεις τρόποι απολυτρώσεως της γης μās προσφέρουν όπως φαίνεται καθαρά πελώριες προοπτικές. Τολμούμε να πιστέψουμε ότι το Κέρεν Καγιέμεθ θα κατορθώσει πολύ σύντομα ν' αυξήσει την κτηματική του περιουσία κατά μια έκταση ίση μ' εκείνη που εξαγόρασε από την «ιδρυσή του ως σήμερα. Και πρόκειται για ένα εκατομμύριο δουνάμ» περίπου. Αυτή η αποστολή μās επιβάλλεται σαν ένα χρέος από τα γεγονότα. Πέρασε ο καιρός που μπορούσαμε ν' αρκεσθούμε με την εξαγορά μερικών δεκάδων χιλιάδων «δουνάμ» το χρόνο. Ο χρόνος μās πιέζει και πρέπει να δράσουμε γρήγορα: οι Άραβες, φεύγοντας, άφισαν πίσω τους 2 εκατομμύρια περίπου «δουνάμ» καλλιεργήσιμης γης και στο Νέγκεβ εξ' άλλου, πρέπει να εξαγοράσουμε κάτι σαν 3 εκατομμύρια «δουνάμ» για τις ανάγκες της γεωργίας μας. Αυτά τα 5 εκατομμύρια «δουνάμ» θα πρέπει να τ' αγοράσουμε το ταχύτερον, να τα εμπιστευθούμε σε νέους μετανάστες, να τα κτίσουμε και να τα αξιοποιήσουμε. Για να τα κάνουμε όλα αυτά δεν έχουμε μπροστά μας, παρά λίγα χρόνια. Τώρα, ή ποτέ, αυτή είναι η προσταγή της στιγμής.

Η σημερινή θέση μας είναι έντελως νέα. Επί πενήντα χρόνια ακολουθήσαμε το δύσκολο δρόμο που μās ωδήγησε στο Κράτος μας. Τώρα, το έχουμε το κράτος αυτό. Η ένιςχυση των θεμελίων του απαιτεί από μās να τηρήσουμε μια στάση ενεργητική και σταθερή. Αυτό φαίνεται ήδη στον τομέα της «άλιγιά». Την κατευθύνουμε με δική μας πρωτοβουλία και σύμφωνα με τις παρατηρήσεις μας, γιατί εκείνο που προσέχει είναι ν' αυξήσουμε το ταχύτερον τον πληθυσμό του Γισούβ. Όταν ένα κενό εμφανίζεται σ' ένα σημείο οιοδήποτε της ήφηνλου, γεμίζεται αμέσως. Στο Ισραήλ υπάρχει έλλειψη εβραϊκού πληθυσμού, έλλειψη που δεν μπορεί ν' αντιμετωπισθῆ με μια «άλιγιά» μερικών δεκάδων χιλιάδων μεταναστών το χρόνο. Πρέπει τώρα πια να υπολογίσουμε σ' εκατοντάδες χιλιάδων. Η ύπαρξή μας εξαρτάται από το ρυθμό της «άλιγιά». Το Γισούβ δεν μπορεί να αρκεσθῆ με ένα πληθυσμό γύρω από ένα εκατομμύριο ψυχών. Αυτός ο πληθυσμός πρέπει να διπλασιασθῆ, πρέπει γρήγορα να διπλασιασθῆ.

Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὴ γῆ. Τὸ Κράτος δὲν μπορεῖ νὰ στηριχθῆ πάνω σ' ἐνάμιση ἢ δύο ἑκατομμύρια «δουνάμ» καλλιεργήσιμης γῆς. Δὲν μᾶς λείπουν οἱ ἔρημοι στὴ χώρα μας κι' ὅτι μᾶς χρειάζεται εἶναι γαῖες ἀπ' ὅπου νὰ μπορέσουμε νὰ συντηρηθοῦμε. Κι' ἐκεῖ ὑπάρχει ἓνα κενὸ πού πρέπει νὰ βιασθοῦμε νὰ τὸ γεμίσουμε ἀπ' τὸ φόβο μήπως μᾶς προλάβουν ἄλλοι. Τὸ Κέρεν Καγιέμεθ ἔχει καθήκον «νὰ βλέπῃ μεγάλο» καὶ νὰ δράσῃ ἀναλόγως. Ὁ ἀντικειμενικὸς του σκοπὸς πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀγορὰ ἐνὸς ἑκατομμυρίου «δουνάμ» κατὰ τὸ 5709, καὶ ἀκόμα περισσότερο τὰ ἐπόμενα χρόνια. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀποστολὴ μας ἔναντι τοῦ Κράτους τοῦ Ἰσραήλ.

Παράλληλα μὲ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς γῆς, πρέπει ν' ἀναπτυχθῆ ὁ ἀποικισμὸς. Ἡ γῆ δὲν γεμίζεται παρὰ μόνο μ' ἐκείνους πού κάθονται ἀπάνω της. Στὸν τομέα τῆς Ἰταχβούτ τὸ σύνθημά μας πρέπει ἐπίσης νάνα: «Τόλμη, καὶ πάλι τόλμη».

Δὲν θὰ εἶχε καμμιά ἔννοια νὰ ὀρίσουμε τώρα τὸν ἀριθμὸ τῶν ἀποικιῶν πού θὰ πρέπει νὰ ἰδρῶσουμε. Οἱ ἀριθμοὶ θὰ ἦσαν ἀναγκαστικῶς περιοριστικοί. Τὸ Ἔρετς—Ἰσραὴλ εἶναι ἀκόμα ἔρημο. Αὐτὴ ἡ κατάσταση δὲν μπορεῖ νὰ βαστήξῃ πολὺ, γιὰτὶ ὅπως ἓνα ρῆγμα στὸ φράχτη πού περιμαντρώνει τὸ ἀμπέλι, εἶναι μιὰ ἔμμεση πρόσκληση γιὰ τὴν ἀλεπού, ἔτσι καὶ τὸ ἀκατοίκητο ὠρισμένων περιοχῶν μας ἀποτελεῖ μιὰ ἔκκληση σὲ ἀνεπιθύμητους. Πρέπει λοιπὸν νὰ κλείσουμε τὸ ρῆγμα αὐτό. Ἀφοῦ 360 ἀραβικά χωριά ἐρημώθησαν, ἔργο μας εἶναι νὰ τὰ γεμίσουμε.

Δὲν διέφυγε ποτὲ στὸ Κέρεν Καγιέμεθ τὸ γεγονὸς ὅτι ὑπῆρχε ἐκεῖ ἓνα εὐρὸν πεδίο δράσεως καὶ κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια ἀνέλαβε τὸ μέρος του στὸ ἔργο τῆς ἐπανδρώσεως τῶν ἀπελευθερωθέντων γαιῶν. Ἐφέτος περισσότερον ἀπὸ οἵανδήποτε ἄλλη φορὰ, τὸ Κέρεν Καγιέμεθ ἔννοεῖ νὰ λάβῃ μέρος στὶς εὐθύνες καὶ στὰ βάρη τοῦ καθ' αὐτοῦ ἀποικισμοῦ.

Δὲν περιορίζεται ἄλλωστε μόνο ἐκεῖ, καὶ σηκώνει ἐπὶ πλέον τὸ βῆρος τῆς βελτιώσεως καὶ τῆς ἀποξηράνσεως τῶν γαιῶν. Ἐφέτος τὰ βλέμματά μας στρέφονται πρὸς τὸ Νέγκεβ πού τόσο πολὺ χρειάζεται τὴ μέριμνά μας καὶ πού μιὰ τῶν κυριωτέρων ἀναγκῶν του εἶναι τὸ νερό. Δὲν ἀποκλείεται ἄλλωστε στὸ Ἑβραϊκὸ Κράτος νὰ γίνῃ τὸ Κέρεν Καγιέμεθ ὁ προμηθευτὴς τοῦ νεροῦ, ὅπως εἶναι ὁ ἀπολυτρωτὴς τῆς γῆς. Γιατὶ τί ἀξίζει ἡ γῆ χωρὶς νερό; Πῶς θὰ μπορέσουμε νὰ ἐγκαταστήσουμε τὰ ἑκατομμύρια τῶν «δλίμ» πού περιμένουμε ἔαν δὲν τοὺς δώσουμε, μαζὶ μὲ τὴ γῆ, καὶ τὸ νερὸ πού τῆς χρειάζεται; Τὸ νερὸ θὰ πρέπει νὰ γίνῃ καὶ αὐτὸ ἔθνικὸ κτῆμα γιὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὴν κερδοσκοπία τῶν ιδιωτῶν. Τὸ Κέρεν Καγιέμεθ ἀνέλαβε ἤδη τὸ ἔργον αὐτὸ στὸ Νέγκεβ, ἡ ἀνάπτυξη τοῦ ὁποῦ ἀπαιτεῖ τὴν ἐνίσχυση τῶν χωριῶν πού ὑπάρχουν, τὴ δημιουργία νέων ἀποικιῶν, τὴν εἰσροὴ ἑκατομμυρίων κυβικῶν νεροῦ τὸ χρόνον γιὰ νὰ γονιμοποιηθοῦν δεκάδες χιλιάδων «δουνάμ».

Εἶναι φανερό ὅτι ὅλα αὐτὰ θὰ ἀπαιτήσουν μεγάλα ποσά.

Τὸ κολοσσιαῖο ἔργο πού περιμένει τὸ Κέρεν Καγιέμεθ δὲν μπορεῖ νὰ ἐπιτελεσθῆ παρὰ μόνο μὲ τὴν ἐνεργὸ ὑποστήριξη ὅλων τῶν Ἑβραίων τοῦ κόσμου, ἀδιάφορο ἂν κάθονται στὸ Ἰσραὴλ ἢ ἂν εἶναι σκορπισμένοι στὸν κόσμον. Πρέπει ὅλοι νὰ καταλάβουν αὐτὴ τὴν ἀλήθεια, ὅτι εἴμαστε στὴν ἀρχὴ τοῦ τέλους, ὅτι σχεδὸν φθάσαμε στὴν πραγματοποίησιν ἐνὸς σκοποῦ πού ἐπιδιώκαμε τόσο καιρὸ.

Δὲν μπορῶ νὰ μὴ συγκρίνω τὴν πορείαν τοῦ λαοῦ μας μ' ἐκείνη ἐνὸς ἀνθρώπου πού σαρκωφάλλωνε μὲ κόπο ἓνα ψηλὸ καὶ ἀπόκρημνο βουνὸ περνώντας ἀπὸ στενὰ μονοπάτια γεμάτα παγίδες. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος προχωρεῖ στὴν ἀνάβασή του προσκρούει σ' ἓνα ἐμπόδιο, ἐξακολουθεῖ καὶ ἀνεβαίνει πέφτει ἀλλὰ ξανασηκώνεται καὶ συνεχίζει πάλι. Ἐξηγνημένος, πλησιάζει βῆμα πρὸς βῆμα πρὸς τὴν κορυφὴ. Τὴ βλέπει, δένει τοὺς μῦς του, σφιγγει τὰ δόντια του, δεκαπλασιάζει τὴ θέλησή του—καὶ νάτος ἔφθασε ἔτσι. Κι'

ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

Ζητήστε τὴν εἰρήνην τῆς Ἱερουσαλήμ.

Ἐὰς ἀπολαύσουν τὴν ἀνάπαυση ἐκεῖνοι πού σ' ἀγαπᾶνε,

Ἐὰς εἶναι ἡ εἰρήνη μεσ' τὰ τείχη σου.

Καὶ ἡ ἡσυχία μεσ' τὰ παλάτια σου.

(Ψαλμοὶ 122, 6—7)

Ὅταν στὴ βαθεῖα σιωπῇ τῆς Ἱερουσαλήμ ἔπεσαν οἱ πρώτες τουφεκιές, ἡ ἀνθρωπότητα στάθηκε κατάπληκτη καὶ κράτησε τὴν ἀναπνοή, σὺν ἰάχε παραβιασθῆ ἡ ἱερὴ ἡσυχία ἐνὸς ναοῦ. Φάνηκε φοβερὸ τὸ θράσος τῶν ἀνθρώπων πού τὴν κατοικοῦν, ν' ἀποινιάξουν τὸ βῆρος τῶν αἰώνων καὶ ν' ἀποκαλύψουν δι' αὐτὸ ἀπὸ τὰ πανάραχα λιθάρια οἱ γενιές εἶχαν ἀλληλοδιαδεχθῆ ὄχι στὰ πλαίσια μιᾶς ἀρχαιολογικῆς σταυρότητας, ἀλλὰ ἀκολουθώντας τὴν ἐξέλιξη μιᾶς ζωντανῆς πολιτείας. Τότε κατάλαβαν ὅλοι ὅτι ἡ ἀτυμοφαιρα τῆς Ἁγίας Πόλεως μποροῦσε γιὰ τὸν ξένο νὰ εἶναι ποιεμένη ἀπὸ τὸν μουσικισμὸ τῶν τριῶν θρησκειῶν πού τὴν κάνανε πνευματικὴ πρωτεύουσα τοῦ κόσμου, καὶ μποροῦσαν νὰ τὴ σκεπάσουν ἡ ἱστορία καὶ ὁ θρόνος μὲ τὴ χρυσὴ σκόνη τῶν αἰώνων, ἀλλὰ ἡ καρδιά της κυποῦσε μέσ' τὰ στήθια τῶν ἀνθρώπων πού σ' αὐτὴ ζοῦσαν καὶ δούλευαν καὶ ἠλπίζαν καὶ πού γι' αὐτὴ μποροῦσαν νὰ πεθάνουν.

Ἡ Ἱερουσαλήμ, ἡ πόλις τοῦ Πρώτου καὶ τοῦ Δευτέρου Ναοῦ, ἡ πόλις τῶν Βασιλέων καὶ τῶν προφητῶν, ξανακινημένη ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους πού γύρισαν ἀπ' τὴ Βαβυλωνία, ἀπελευθερωμένη ἀπὸ τοὺς Μακκαβαίους καὶ πρωτεύουσα τῶν ἀπογόνων τους, τῶν Βασιλέων Χασμοναίων. Ἡ Ἱερουσαλήμ, πόλις τῶν φανατικῶν καὶ τῶν ἡρώων, τῶν σοφῶν καὶ τῶν ἐρημνευτῶν τοῦ Νόμου καὶ τῶν Χασσινίτιν ὅλων τῶν ἐποχῶν, ὑπῆρξε πάντοτε ἡ καρδιά τοῦ ἔθνους, ἡ ψυχὴ του καὶ τὸ ὄνειρό του.

Ἡ μάχη τῆς Ἱερουσαλήμ

Εἶναι πρόωρο νὰ πῆ κανεὶς τὴν ἱστορία τῆς Ἑβραϊκῆς ἀντιστασίας στὴν πολιορκημένη Ἱερουσαλήμ. Ἀρκεῖ πρὸς τὸ παρὸν νὰ μάθῃ ὁ κόσμος ὅτι οἱ Ἑβραῖοι τῆς Ἁγίας Πόλεως ἦσαν χωρὶς φῶς καὶ χωρὶς νερό. Ὅτι οἱ κυριώτερες δημοικὲς ὑπηρεσίαις λειτουργοῦσαν μὲ δυσκολία λόγω τῶν συνεχῶν βομβαρδισμῶν. Ὅτι οἱ ἀραβι-

κὲς βόμβες ἐπῆσαν ἀδιακρίτως σ' ὅλες τις συνοικίες τῆς πόλεως. Ὅτι οἱ ζημίαις εἶναι σοβαρῆς καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν θυμάτων, νεκρῶν καὶ τραυματιῶν, σημαντικὸς. Ὅτι ὁ ἐφοδιασμὸς τοῦ πληθυσμοῦ ἦταν δύσκολος καὶ οἱ στερήσεις κάθε μέρα καὶ πιδ αἰσθητές.

Μολαταῦτα δὲ φάνηκε κανένα σημεῖο ἠττοπαθείας. Τοῦναντίον, καὶ χωρὶς ψεύτικες μεγαλοστομίες, οἱ Ἑβραῖοι ἔδειξαν τὴ σταθερὴ ἀπόφασή τους νὰ βασιλέξουν πάση θυσίᾳ, νὰ μὴ

ἔμεις βλέπουμε ἐπὶ τέλους τὴν κορυφὴ τῆς ἀνάβασής μας. Εἶναι βέβαια πολὺ κουρασμένος ὁ λαὸς τοῦ Ἰσραὴλ καὶ πρὸ παντὸς τὸ Γισούβ πού ὑποβλήθηκε σὲ τόσους κόπους καὶ σὲ τόσες θυσίας. Ἀλλὰ ἀφοῦ βλέπουμε τὸ τέρμα, ἄς διπλασιάσουμε τὴ δύναμεις μας. Μόνο τότε ἡ ἐπιτυχία θὰ εἶναι πλήρης καὶ ὀλοκληρωμένη καὶ ἡ γῆ θὰ εἶναι δική μας. Εἴθε νὰ μπορέσουμε ὅλοι μαζὶ, νὰ εἴμαστε ἄξιοι αὐτῆς τῆς μεγάλης νίκης!

χωρίσουν ποτέ πιά τή μοῖρα τους ἀπ' ἐκείνη τῆς Ἱερουσαλήμ.

Μετ' τή συνθηκολόγηση τῆς μικρῆς ἐβραϊκῆς φρουρᾶς στήν Παληά πόλη, ἔληξε ἕνα ἐπικὸ ἐπεισόδιο τοῦ πολέμου μας. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῶν ἐχθροπραξιῶν, οἱ Ἄραβες εἶχαν κλείσει στοὺς Ἐβραίους τὴν εἴσοδο τῆς Παληᾶς Πόλεως καὶ ὅλες οἱ διαμαρτυρίες στὴ Βρεταννικὴ διοίκηση ἔμειναν χωρὶς ἀποτέλεσμα. Μολταυῖτα ἡ ἐβραϊκὴ συνοικία τῆς Παληᾶς Πόλεως ἀντιστάθηκε ἐπὶ μῆνες, κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ὁποίων οἱ Ἐβραϊκὲς δυνάμεις κατώρθωσαν νὰ σπᾶσουν τὴν πολιορκία, ν' ἀνοίξουν ἕνα ρῆγμα στὸ ἀρχαιότατο τεῖχος τῆς Παληᾶς Πόλεως καὶ νὰ συνδεθοῦν μετὰ τοὺς πολιορκημένους. Γιὰ νὰ ἐπιτελέσουν αὐτὸ τὸ καταπληκτικὸ κατώρθωμα, οἱ Ἐβραϊκὲς ἐνισχύσεις ἀναγκάσθηκαν νὰ καταλάβουν ἐξ ἐφόδου πολλὰς θέσεις πάνω στὸ μεγάλο δρόμο πρὸς τὰ βορειοδυτικά, καὶ πολλὰ ἀραβικὰ χωριά πὸν χρησίμευαν ὡς βάση στίς συμμαχίες πὸν ἐπετίθεντο ἐναντίον τῶν μεταφορῶν μας. Ἡ ἐπιχείρηση πέτυχε καὶ οἱ ἐφοδιοπομπές, ἀποτελούμενες ἀπὸ ἑκατοντάδες φορτηγά, ἔκαναν τὴ θριαμβευτικὴ τους εἴσοδο στὴν Ἱερουσαλήμ, ὅπου δ' πληθυσμὸς πανηγύριζε.

Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ καταπληκτικὴ νίκη δὲν ἐπέτρεψε παρὰ μιὰ σύντομη ἀνάπαυλα. Ἡ ἀδύνατη γραμμὴ ἐπικοινωνίας πὸν εἶχε ἀποκατασταθῆ μετὰ τοὺς πολιορκημένους, κόπηκε ἀπὸ τίς ἀραβικὲς ἐνισχύσεις πὸν ἀρχισαν νὰ καταφθάνουν σ' ὄλονεν καὶ μεγαλύτερο ἀριθμὸ, καὶ οἱ ἡρωϊκοὶ ὑπερασπιστὲς τῆς Παληᾶς Πόλεως ἀναγκάσθηκαν νὰ συνεχίσουν τὸν ἀγῶνα τους, ἀπὸ σπῆτι σὲ σπῆτι, στὰ μικρὰ σοκκάκια, ὡς τὴν τελευταία σφαῖρα.

Ἡ συνθηκολόγηση τῆς φρουρᾶς ἀπεκάλυψε, πρὸς μεγάλην ἔκπληξη τῶν Ἀράβων καὶ τῶν Ἀγγλων ἀξιωματι-

κῶν πὸν διαπραγματεύοντο ἐπ' ὄνοματι τῆς Ἀραβικῆς Λεγεῶνος, ὅτι . . . πενήντα ἄνδρες εἶχαν ἀντισταθῆ ἐπὶ μῆνες καὶ μῆνες ἐναντίον δυνάμεων ἐκατὸ φορὸς ἰσχυροτέρων.

Πρέπει νὰ γνωρίζη καλὰ κανεὶς τὴν Πόλη ἢ τὸ χάρτη τῆς Ἱερουσαλήμ γιὰ ν' ἀντιληφθῆ ὅτι ἡ κατάληψη τῆς ἐβραϊκῆς συνοικίας τῆς Παληᾶς Πόλεως δὲν ἀλλάζει καθόλου τὴ στρατηγικὴ θέση τῶν ἀραβικῶν καὶ ἐβραϊκῶν γραμμῶν. Ἡ νέα Ἱερουσαλήμ, μαζὶ μετὰ τίς κατελημμένες ἀραβικὲς συνοικίες (Καταμόν, ἡ γερμανικὴ ἀποικία κλπ.) κατέχονται σταθερῶς ἀπὸ τοὺς Ἐβραίους καὶ τὰ νέα ὁχυρωματικὰ ἔργα τίς καθιστοῦν ἰσχυρότατες θέσεις.

Θὰ ἦταν λάθος νὰ συγχωρῆ κανεὶς τὴν ἀνίσταση τῆς Ἱερουσαλήμ μ' ἐκείνη τοῦ Λονδίνου, τὴν ἐποχὴ τῆς γερμανικῆς ἐπιθέσεως, ἢ καὶ μ' ἐκείνη τοῦ Στάλιγκραντ. Τὸ Λονδίνο καὶ τὸ Στάλιγκραντ εἶχαν πίσω τους ἰσχυρὲς αὐτοκρατορίες, πολλοὺς συμμάχους καὶ μιὰ ἀπέραντη ἐνδοχώρα, τὸ πνεῦμα ἀντιστάσεως τῶν πόλεων αὐτῶν τροφοδοτεῖτο ἀπὸ τοὺς ἀπεριόριστους πόρους πὸν συσσωρεύοντο ἀλλοῦ γιὰ ν' ἀλλάξουν τὴν ἐξέλιξη τοῦ πολέμου.

Ἡ Ἱερουσαλήμ βασιτεῖ χωρὶς νὰ ἔχη ὅλους αὐτοὺς τοὺς παράγοντες πὸν ἔδιναν θάρρος στοὺς κατοίκους τοῦ Λονδίνου καὶ στοὺς ὑπερασπιστὲς τοῦ Στάλιγκραντ. Ἐναντίον τοῦ μικροῦ καὶ νέου Γισούβ ῥίχθηκαν ὅλα τὰ Ἀραβικὰ Κράτη, ἐξωπλισμένα ἀπὸ τὴν Ἀγγλία.

Ἐμεῖς δὲν ἔχουμε κτήσεις πὸν μποροῦν νὰ μεταβληθοῦν σὲ ναυπηγεῖα, καὶ ἀντὶ τοῦ νόμου περὶ ἐκμισθώσεως καὶ δανεισμοῦ, ἔχομεν τὸ νόμο περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς ὀπλων ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ. Κάτω ἀπ' αὐτὲς τίς συνθήκες ἡ ἀνίσταση τῆς Ἱερουσαλήμ θὰ μῆνι στὴν ἱστορία ὡς γεγονός πρῶτοφανὲς μετὰ πρῶτοφανῆ λαμπρότητα.

Ἱερουσαλήμ

τοῦ DAVID COURTNEY

Τὸ μεγαλεῖο ἑνὸς Ἐθνους βρῖσκεται στὰ μικροπράγματα καὶ ὄχι στὸ βεληνεκὲς ἑνὸς κανονιοῦ κι' οὔτε στίς μεγαλόσχημες δηλώσεις ἑνὸς Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν στὴν Οὐάσιγκτον.

Μόλις ἔχει ξημερώση στὴν Ἱερουσαλήμ καὶ οἱ σκουπιδιάρηδες δουλεύουν κιόλας μετὰ τίς σκουπες καὶ τὰ καροτσάκια τους. Τὸ πλακόστρωτο εἶναι καθαρὸ ὡς φρεσκοπλυμένο τραπέζι κουζίνας. Κινδυνεύουν κάθε στιγμή ἀπὸ τὸ κανόνι τοῦ στρατηγοῦ Γκλάμπ, πὸν ξερνάει τὸ φορτίο του στὴν μέση τοῦ δρόμου.

Ἀλλὰ αὐτὸς εἶναι ἕνας κίνδυνος πὸν οἱ ἀπλοὶ ἄνθρωποι πρέπει νὰ τὸν ὑποστοῦν.

Ἐκεῖ δίπλα, στίς ἑπτὰ τὸ πρωῖ ἀκριβῶς, μιὰ κοπέλλα μετὰ πλεξοῦδες ἀρχίζει τίς ἀσκήσεις τοῦ πιάνου μετὰ μιὰ δύσκολη μελέτη τοῦ Σοπέν. Εἶναι ἐκεῖ κάθε πρωῖ. Δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἀκούση κανεὶς κάθε μέρα γιὰτὶ πέφτουν ὄβιδες πλὴν ἀπ' τὸ τεῖχος τῆς παληᾶς πόλεως. Οἱ βόμβες σκᾶνε στὴν καρδιά τῆς Ἱερουσαλήμ, κι' οὔτε καν στὴν καρδιά ἀλλὰ μέσα στὴν ψυχὴ τῆς τὴν ἴδια. Μιλᾶνε γιὰ Ἁγίους τόπους ἀλλὰ τὸ βέβαιο εἶναι πὸς σημαδεύουν πάνω στὴν Ἁγιωσύνη τοῦ πνεύματος.

Τὶ ματαιότητα, ἀλλοίμονο! Τὶ διεστραμμένη ματαιότητα! Οἱ δύο ἄνθρωποι μετὰ τίς σκουπες καὶ τὰ καροτσάκια καὶ ἡ κοπέλλα στὸ πιάνο εἶναι ἐκεῖ κάθε πρωῖ καὶ ἡ Ἁγιωσύνη τοῦ πνεύματος εἶναι μαζὶ τους.

Ἐνας ἄνθρωπος μετὰ τὸ σκύλο του κάνει τὸν περίπατό του πρὶν ἀπ' τὸ πρόγευμα. Στὸ δρόμο ὑπάρχει μιὰ μυρωδιὰ ἀπὸ ξύλα πὸν καίνε δημιουργῶντας μικρὲς φωτιές, καὶ οἱ γυναῖκες εἶναι σκυμμένες πάνω στὰ μεγάλα μπρίκια γιὰ νὰ ἐτοιμάσουν τὸν καφέ. Μόλις φθάνουν οἱ ἐφημεριδοπῶλαι,

τὰ φύλλα γίνονται ἀνάρπαστα. Αὐτοὶ πὸν μποροῦν νὰ σπαταλίσουν λίγες γουλιές νερὸ ποτίζουν τὰ λουλούδια.

Οἱ μαννάδες ἐρευνοῦν προσεκτικὰ τὸν οὐρανὸ καὶ ἀναρωτιοῦνται ἀπὸ ποιά μεριὰ θὰ πέσουν σὲ λίγο οἱ ὄβιδες τοῦ στρατηγοῦ Γκλάμπ.

Μετὰ βγάζουν τὰ μωρὰ ἔξω γιὰτὶ κάνει πολλὴ ζέστη μέσα.

Ἀκούγεται ὁ γνωστὸς θόρυβος τοῦ τρυπανιοῦ πάνω στὴν πέτρα τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ ἡ φασαρία πὸν κάνουν μερικὰ παιδιὰ πὸν τὰ φέρανε σ' ἕνα κήπο, πὸν κι' αὐτὸς βρίσκεται μέσα σ' ὑπόγειο καταφύγιο. Ἔτσι εἶναι καλύτερα. Οἱ βόμβες πὸν ἐπισκέπτονται τὴν Ἁγία Πόλη ἔχουν σκοτώσει παιδιὰ, γυναῖκες καὶ γέρους. Ὅσο γιὰ τοὺς Ἁγίους Τόπους, τὸ γεγονός εἶναι ὅτι ὁ κ. Μπέβιν εἶναι ἀποφασιστικὸς ἄνθρωπος καὶ ἀντὰ πράγματα δὲν πᾶνε ὅπως θέλει αὐτὸς, τὰ παραμερίζει, κι' ἂς εἶναι Ἁγία. Θὰ ἦταν πράγματι τρέλλα νὰ μὴ προστατευθοῦν τὰ παιδιὰ στὸ ὑπόγειο καταφύγιο.

Ἀλλὰ κυττάει τὴν πεδιάδα ὅπου σκᾶνε οἱ βόμβες καὶ βλέπετε τὸν καπνὸ ν' ἀνεβαίνει. Ὁ στρατηγὸς Γκλάμπ κατέστρεψε τὸ Ραμάτ Ραχέλ. Δὲν ἔμεινε τίποτε ἀπ' τοὺς σταύλους, ἀπὸ τὸ Γηροκομεῖο, ἀπὸ τὰ σπίτια τῶν μικρῶν καὶ τῶν μεγάλων. Εἶναι καταπληκτικὸ τὸ τί μποροῦν νὰ κάνουν οἱ ὄβιδες. Τὸ Ὑπουργεῖο τῆς Ἀμύνης πρέπει νὰνα εὐχαριστημένο καὶ τὸ Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν ἱκανοποιημένο ἀπ' τὸν τρόπο πὸν ἐξαφανίστηκε αὐτὴ ἡ ἀποικία ἀπ' τὴν ἐπιφάνεια τῆς Γῆς, ἀπὸ τὴν ὁποία δὲν ἔπαιρνε παρὰ τὸν καρπὸ τῆς τραχειᾶς δουλειᾶς τῆς.

Ἔτσι τακτικά, ὅπως οἱ δύο ἄνθρωποι μετὰ τίς σκουπες καὶ τὰ καροτσάκια τους καὶ ἡ κοπέλλα τοῦ πιάνου καὶ ὁ ἐφημεριδοπῶλης καὶ ὁ πυροβολητὴς πὸν δίνει τὴν διαταγὴ τοῦ πυρός, ἔτσι τακτικὰ γίνεται καὶ ἡ διανομὴ τοῦ νεροῦ. Τὰ παιδιὰ θὰ πλυθοῦν, ὁ καφὲς θὰ

βράση, τὸ πάτωμα θὰ σφουγγαρισθῆ. Ἐνα ἔθνος γίνεται μεγάλο, μιὰ πόλη γίνεται ἄγια, πιὸ ἄγια καὶ ἀπὸ τοὺς Ἅγιους Τόπους, μέσα στὸ αἷμα καὶ στὴν ἀγιωσύνη τοῦ πνεύματος τῶν ἀνδρῶν τῆς καὶ τῶν γυναικῶν τῆς.

**

Νυκτερινὴ Ζωὴ τῆς Ἱερουσαλήμ

τοῦ L. WURMBRAND

Ἡ Ἱερουσαλήμ δὲ γνώρισε ποτὲ τὴ νυκτερινὴ ζωὴ μιᾶς μεγαλονπόλεως. Εἶναι μιὰ πολιτεία διανοουμένων, δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ βιοτεχνῶν μὲ ἀρχαιότητες οἰκογενειακῆς συνήθειες. Ἡ τελευταία παράσταση τῶν κινηματογράφων πὸν τέλειωνε λίγο πρὶν τὰ μεσάνυχτα, δὲ μπόρεσε ποτὲ νὰ ἔχη τὴν προτίμηση τοῦ μεγάλου κοινοῦ. Χρειάζοταν ἕνα μεγάλο καλλιτεχνικὸ γεγονός γιὰ νὰ τραβήξῃ τὸν κόσμο ἔξω ἀπὸ τὸ σπῆτι του τὴ νύχτα: μιὰ συναυλία τῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας, μιὰ θεατρικὴ παράσταση. Μὲ τὸν πόλεμο οἱ στρατιῶτες ἔφεραν στοὺς δρόμους τῆς Ἱερουσαλήμ λίγη ζωηρότητα, πὸν ὅμως δὲν βαστοῦσε ποτὲ ὡς τὶς πρῶτες προῶνές ὦρες κι' ἐκδηλωνόταν ἄλλωστε μόνον σὲ μεμονωμένα ξεσπάσματα. Ἀκόμα καὶ ἡ περιφημὴ μέρα τῆς Νίκης βροῆκε ἔρημους τοὺς δρόμους τῆς Ἱερουσαλήμ τὰ μεσάνυχτα, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς καθυστερημένους στρατιῶτες πὸν δὲ βαστιόντουσαν ἄλλο στὰ πόδια τους.

Αὐτὴ ἡ λιτὴ καὶ ἀδοιροῆ Ἱερουσαλήμ γνωρίζει σήμερον μιὰ πρωτότυπη νυκτερινὴ ζωὴ.

Μόλις νυχτώσει, οἱ ἄνθρωποι βγαίνουν ἀπὸ τὰ διάφορα μέρη συγκεντρώσεως, σχηματίζοντας μακρὸν σειρὰς, καὶ κατευθύνονται στοὺς τόπους τῆς ἐργασίας, στὰ ἄκρα τῆς πόλεως, ἀκριβῶς μπροστὰ στὶς ἀραβικὰ γραμμῆς. Ἡ καταπληκτικὴ διαύγεια τοῦ παλαιστινιακοῦ φεγγαριοῦ ἐξουδετερώνει μερικὰ φορὲς τὴν προστασία τοῦ σκότους, ἀλλὰ σ' αὐτὸ τὸ περιβάλλον φωτωμένο ἀπὸ ἀπειλές, ἀγαπάει κανεὶς αὐτὸ τὸ φωτεινὸ χάδι. Εἴμαστε ἑκατοντάδες σὲ

κάθε συνοικία, χιλιάδες σ' ὀλόκληρη τὴν πόλη. Κτίζομε τὸ νέο τεῖχος τῆς Ἱερουσαλήμ: πέτρινα ὁδοφράγματα πολλῶν μέτρων ὕψους καὶ ἐνὸς μέτρου τουλάχιστον πάχους γιὰ νὰ φράξουν τὴν εἴσοδο στὰ ἐχθρικά ὄρματα. Γκρεμίζεται ἕνα ἐγκαταλειμμένο σπῆτι ἢ μιὰ ετοιμόρροπη μάνδρα, καὶ σηκώνεται τὸ τεῖχος.

Ἀπαγορεύεται νὰ κατακυλῶνε τὶς πέτρες στὸ πλακόστρωτο γιὰτὶ ὁ θόρυβος θὰ μπορούσε νὰ προκαλέσῃ τὴν προσοχὴ τῶν Ἀράβων σκοπῶν. Οἱ διαταγὲς ψιθυρίζονται καὶ μεταδίδονται ἀπὸ σιόμα σὲ σιόμα σὰν μυστικὰ συνθήματα πὸν οὔτε ὁ διπλῶν δὲν πρέπει ν' ἀκούσῃ. Ἀπαγορεύεται τὸ κάπνισμα. Κάπου κάπου ἔνοπλες περιπολοὶ εἰσχωροῦν μεσ' στὸ σκοτάδι πὸν μᾶς χωρίζει ἀπὸ τὶς ἀραβικὰ γραμμῆς, καὶ μιὰ σιωπηλὴ εὐχὴ συνοδεύει αὐτὰ τὰ παιδιά, ἀνάμεσα στὰ ὁποῖα ἀναγνωρίζομε συχνὰ ἕνα στενὸ συγγενῆ, ἕνα φίλο, ἕνα γνωστό. Καὶ μετὰ, πυροβολισμοί. Ὅταν τὸ τεῖχος εἶναι ἀρκετὰ ψηλὸ γιὰ νὰ μᾶς προσφέρῃ μιὰ ἰδέα ἀσφαλείας, ἡ δουλειὰ συνεχίζεται, γιὰτὶ οἱ νύχτες εἶναι σύντομες καὶ τὸ ἔργο πρέπει νὰ συμπληρωθῇ προτοῦ ξημερώσῃ.

Ἄλλοιῶς, καθόμαστε ἡσυχὰ σὺριζα στοὺς τοίχους, ἕως οἷον ἡ ἀπατηλὴ σιωπὴ ξεγελάσῃ τὴν ἀγρύπνηση τῶν Ἀράβων φρουρῶν. Καὶ μόλις δώσῃ τὸ σύνθημα ὁ ἀρχηγὸς τῆς ομάδας, ἡ δουλειὰ ξαναρχίζει.

Οἱ πέτρες εἶναι βαρεῖες, τὸ ἀσβέστι καίει τὸ λαιμὸ ἤδη ξηρὸ ἀπὸ τὶς μέρες τοῦ «Χαμσίν», καὶ ἀνεβαίνομε καὶ κατεβαίνομε μὲ δλονὲν καὶ μεγαλύτερη δυσκολία τὸν κατήφορο πὸν πάει ἀπὸ τὶς μαζεμμένες πέτρες ἕως τὸ τεῖχος πὸν ὑψώνεται μὲ ἀπελπιστικὴ βραδύτητα. Μιὰ ματιὰ στὸ ρολοῖ μὲ τὴν τρελλὴ ἐλπίδα νὰ σπάσῃ τὴν ἀδυσώπητη γλῶσσα τοῦ σκότους, καὶ πάλι δουλειὰ, μὲ πείσμα, μὲ τὰ δόντια σφιγμένα, μὴ μᾶς κυριεύσῃ τὸ μούδιασμα τοῦ ὕπνου καὶ τοῦ κόματου.

Μὲ τὸ χλωμὸ φῶς τῆς αὐγῆς, τὰ συνεργεῖα ἀποσύρονται. Σὰν ρυάμα πὸν χύνονται σ' ἕνα ποτάμι, ομάδες ἀνθρώπων ξεχύνονται ἀπὸ τοὺς πλαϊ-

νοὺς δρόμους καὶ ἀνακατεύονται γιὰ κάμποση ἀπόσταση σὲ μιὰ μᾶζα συμπαγῆ πὸν σκοπίζεται πάλι σιγὰ σιγὰ στὶς διάφορες συνοικίες. Τώρα πὸν εἴμαστε προφυλαγμένοι ἀπὸ τὶς σφαῖρες, μπορούμε ἐπιτέλους νὰ μιλήσομε. νὰ καπνίσσομε, νὰ ποῦμε τὶς ἐντυπώσεις μας, νὰ ἐπαινέσομε τὰ κατορθώματα τῶν δμάδων, νὰ μαλλῶνομε τοὺς ἀρχηγούς. Ὑπάρχει πάντα ἀφορμὴ γιὰ ἕνα παράπονο, γιὰ ἕνα ἀστεῖο, γιὰ ἕνα ἀνέκδοτο, γιὰ λίγη στρατηγικὴ, γιὰ λίγο περισσότερη πολιτικὴ. Καὶ μετὰ χωρίζομε καὶ πᾶμε γιὰ ἀνάπαυση.

Ἡ μέρα ἀνατέλλει πάνω σὲ μιὰ ἄμυνα λοχυρότερη ἀπ' τὴν προηγουμένη. Εἶναι γραμμένο: «Κανένας δὲν θὰ μπῆ σ' αὐτὴ τὴν πόλη». Καὶ θυμᾶται κανεὶς τὰ λόγια τοῦ Νεχεμίας: «Καὶ δὲν ἐγκαταλείπαμε καθόλου τὰ ροῦχα μας, οὔτε ἐγώ, οὔτε τ' ἀδελφία μου, οὔτε οἱ ὑπηρέτες μου, οὔτε οἱ φρουροὶ πὸν μὲ ἀκολουθοῦσαν. Ὁ κανένας δὲν εἶχε παρὰ τὰ ὄπλα του καὶ νερὸ».

Ὑπάρχει, σ' αὐτὴ τὴν πρωτότυπη νυκτερινὴ ζωὴ τῆς σημερινῆς Ἱερουσαλήμ, μιὰ παράξενη ἐπιστροφὴ τῶν πραγματίων.

Διαβάσει ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος τὸν Νεχεμίας, τὰ βιβλία τῶν Βασιλέων, τὴν Βίβλο, καὶ θὰ φωνάξετε κι' ἐσεῖς ὅπως ὁ προφήτης:

Ἱερουσαλήμ, τίποτε νὰ μὴ σὲ φοβίξῃ.

Σιῶν, νὰ μὴ λυγίσουν τὰ χέρια σου.

Ὁ αἰώνιος Θεὸς σου εἶναι ἀνάμεσα σου σὰν ἤρωας πὸν λυτρώνει.

**

Ἐνα γράμμα ἀπὸ τὸ Καταμὸν *

Μόνον ἐκεῖνο τὸ βράδυ κατάλαβα πραγματικὰ τί σημαίνει ἡ παρουσία μου ἐδῶ. Καὶ νὰ πῶς ἔγινε.

Καθόμουνα σκοπὸς ἀπὸ τὶς ἐννέα

* Ἀραβικὴ συνοικία τῆς Ἱερουσαλήμ πὸν κατελήφθη ἀπὸ τὶς Ἰσραηλιναὶς δυνάμεις κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ἐπιχειρήσεων.

ἕως τὶς ἔντεκα τὸ βράδυ, μετὰ ἀπὸ μιὰ πνιγρὴ μέρα, μιὰ μέρα μὲ «Χαμσίν». Ἡ θεση μας, καμμιά ἑκατοσταριά μέτρα ἀπὸ τὶς ἀραβικὰ θέσεις, δὲν εἶχε νερὸ. Οἱ σφαῖρες εἶχαν τρυπήσει τοὺς σωλῆνες καὶ ὅλη τὴν προηγούμενη νύχτα εἴχαμε κοῦσει τὸ νερὸ πὸν ἔσταζε ἀπὸ τὸν τοῖχο. Ἡ μέρα ὑπῆρξε βέβαια ζεστή, μιὰ καυτερὴ μέρα τῆς ἀνοιξίως, ἀναμμένη ἀπὸ τὸ «Χαμσίν» ἀλλὰ τώρα ψυχάλιζε γλυκί. Οἱ ψιλὲς σταγόνες γέμιζαν τὴν ἀήσυχη σιωπὴ τῆς νύχτας καὶ ἀνακτιμύεσ με τὸν ψίθυρο τῶν δένδρων, ἀπασχολοῦσαν τ' αἰτί. Τὸ χλωμὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ πλημύριζε τὴν γειτονιά. Παράξενη σιωπὴ γεμάτη τριξίματα καὶ ἀνεπαίσθητους θορύβους, παράξενο θέαμα μπροστὰ στὰ μάτια μου: ἕνα μέρος τοῦ δρόμου, μερικὰ σπῆτια μιὰ μερὰ ἀπὸ μεγάλου, σκουριασμένους τενεκέδες. Αὐτὴ ἡ συνοικία πὸν Ἀραβες καὶ Ἑβραῖοι διεκδικοῦσαν ἀπὸ μῆνες, ἦταν γεμάτη προδοσία. Ὁ ἕνας παρακολουθοῦσε μὲ τὸ μάτι τὸν ἄλλον πίσω ἀπὸ τὰ σακκία μὲ τὴν ἄμμο τοποθετημένα στὰ μπαλκόνια, πίσω ἀπὸ τὰ παράθυρα χωρὶς τζάμια πὸν εἶσοσαν σὰν μαδρες τρύπες πάνω στὴν ἄσπρη περσόψη τῶν σπιτιῶν. Μιὰ πάλη μὲ βραδύ ρυθμὸ, μιὰ ἐρημικὰ ζωντανεμένη ἀπὸ μιὰ φοβητὰ στρατιῶτες πὸν ἀγρυπνοῦσαν μέρα νύχτα. Οἱ κάτοικοι εἶχαν φύγει πρὸ πολλοῦ ἀφίγοντας στὰ σπῆτια τὴν ἀταξία τῶν ἐσπευσμένων μετακομίσεων. Καὶ ἀπὸ τὰ δυὸ μέρη εἶχαν ἐγκατατασταθῆ, εἶχαν διοργανώσει αὐτὴν τὴν ἀταξία καὶ εἶχαν ἐκμεταλλεῦθῃ δσον μπρῶσαν καλλίτερα τὰ ἕτερ κλητὰ ἀντιείμενα πὸν εἶχαν βρῆ στὰ δωμάτια. Ἐνα μικροσκοπικὸ Στάλινγκραντ σὲ μικρογραφία.

Τὴν ἡμέρα οἱ ἐλεύθεροι σκοπευτὲς πυροβολοῦσαν μὲ κάποια νωχέλεια, καθαρίζοντας τοὺς δρόμους μὲ τὸ φονικό τους πῦρ. Κάθε τόσο, ἕνας νεκρὸς ἢ ἕνας πληγωμένος. Λίγες μέρες πρὶν εἴχαμε χάσει ἕνα ἀπὸ τοὺς καλλίτερος σκοπευτὲς μας, πὸν τὸν εἶχε βρῆ μὲ σφαῖρα ἀκριβῶς στὸ κεφάλι, διὰ μέσου τῆς πολεμιστράς. Τὴν ἴδια μέρα εἶχε πετύχει τέσσερες Ἀραβες. Ἦσαν ἕνας τύπος χοντρός καὶ ψηλός, φαλα-

κρός πάντοτε κεφάτος. 'Επειδή ήταν δημόσιος υπάλληλος, ήταν ελεύθερος μόνο το Σάββατο και έρχόταν κανονικά κάθε εβδομάδα να ρίξει πάνω στον έχθρο. 'Επεσε με το τουφέκι στο χέρι. 'Ηταν 52 ετών.

'Ημουν εκεί στο μπαλκόνι μου μ' έντολη ν' άγρυπνήσω επί δύο μακρυνές ώρες να προλάβω τις άτιμιες της νύχτας. Οι συνάδελφοί μου που δεν είχαν ύπηρεσία, φλυαρούσαν και κάπνιζαν μέσα, καθισμένοι πάνω σ' έτερόκλητες καρέκλες γύρω από το τραπέζι. Στο κίτρινο φως που σκόρπιζε μια λάμπα πετρελαίου. Μερικοί διάβαζαν μια έφημερίδα. 'Αλλοι κοιμόντουσαν ήδη πάνω σ' άχυροστρώματα, τυλιγμένοι με τὰ ρούχα τους στις κουβέρτες. 'Ηταν καλό κι' εδχάριστο αυτό το μικρό δωμάτιο και δεν υπήρχε καμμιιά άνησυχία στην καρδιά των συντρόφων μου, γιατί ήξεραν ότι έξω τρεις άνθρωποι άγρυπνούσαν, στη στέγη, στο μπαλκόνι και στον κήπο.

Κάπου-κάπου μια τουφεκιά έσπαζε τη μονοτονία της βροχής.

'Οποιοσδήποτε κάθησε σκοπός στο μέτωπο, ξέρει πόσο κακό είναι ν' αφήνεις τον έαυτό σου να παρασούρεται από τους ρεμβασμούς, πόσο κακό είναι ν' αφήνεις την φαντασία να τρέχει. Πρέπει να κλείσης την πόρτα στην ρέμβη γιατί μόλις κυριέψει το μυαλό, έμποδίζει τ' αυτιά ν' άρπάξουν τους θόρυβους της νύχτας και τὰ μάτια να καταλάβουν εκείνα που βλέπουν. 'Ο σκοπός πρέπει να είναι ένα όργανο άκριδες και προσεκτικό που καταγράφει κάθε ύποπτο πράγμα: βήματα, φύλλα που τρίζουν, ό κρότος των όπλων που γεμίζουν, κουδέντες ψιθυρισμένες, σκιές που γλυστράνε, σκαρφαλώνουν, κρύβονται ανάμεσα στα δένδρα, πίσω από τὰ λιθάγια: 'Αλλά με τόν καιρό τὰ μάτια άνοιγοκλείνουν, τ' αυτιά άφαιρούνται, το χέρι χαλαρώνεται πάνω στην σκανδάλη και ένα χασμουρητό άποκρούεται με μεγάλο κόπο. 'Αλλά συνήθισα σ' αυτήν την νύχτα που κρύβει τόν θάνατο μεσ' στις πτυχές της. Κάθε τόσο κυττάζω το ρολόι μου.

Μια σφαίρα πάει να χτυπήσει ένα σιδερένιο στήλο κάνοντας ένα θόρυβο

σαν μπουκάλα χτυπημένη από μια πέτρα.

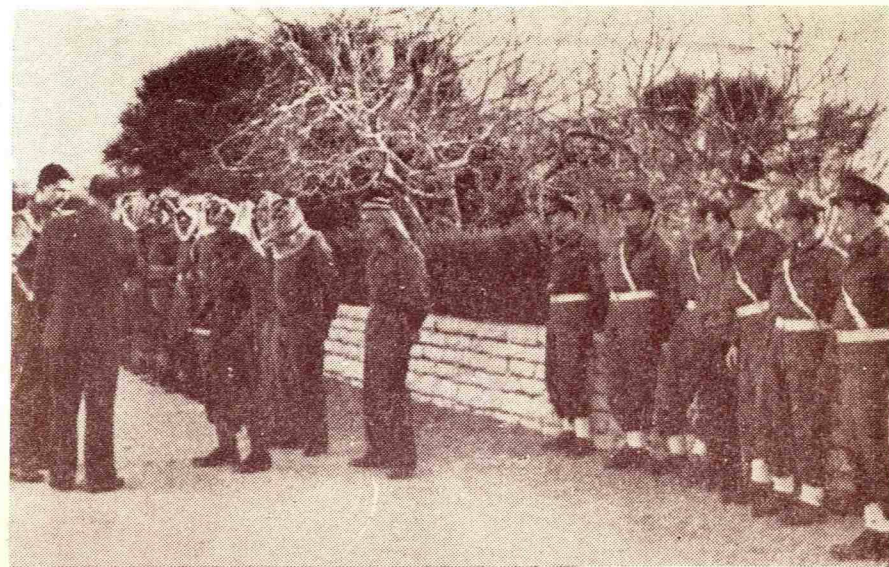
'Από τρεις μέρες είμαστε χωρίς φως. Τα καλώδια έχουν κοπεί από τις σφαίρες και κρέμονται άλύγιστα από τούς στόλους.

'Επιτέλους ένα ζωντανό πλάσμα. Μια γάτα γκρίζα τρέχει κατά μήκος του δρόμου. Μόνο αυτή μπορεί να περάσει άτιμώρητα την «νεκρά ζώνη», να πάει από τὰ έβραϊκά σπίτια σ' άραβικά. Είναι ο κύριος της γειτονιάς. Την βλέπω να ξαφανίζεται πάνω από ένα μικρό σπίτι με κόκκινα κεραμίδια, στην άριστερή πλευρά του δρόμου, 80 μέτρα περίπου από το σπίτι μας. Είναι ένα εγκαταλειμμένο σπίτι που το λέμε «Μπέτ Χαπινά». Οι 'Αραβες πάνε εκεί κάθε νύχτα. Τους χρησιμεύει σαν δάση για τις επιθέσεις τους. Τότε τὰ πολυβόλα τους ποτίζουν τις θέσεις μας, ενώ οι άκροβολιστές και οι δυναμιτιστές τους σκαρφαλώνουν προς την κατεύθυνσή μας. Μια φορά τούς άφισαμε να πλησιάσουν μέχρι 25 μέτρα και μετά άρχισαμε τις χειροβομβίδες. 'Από τότε δεν ξανάρθαν.

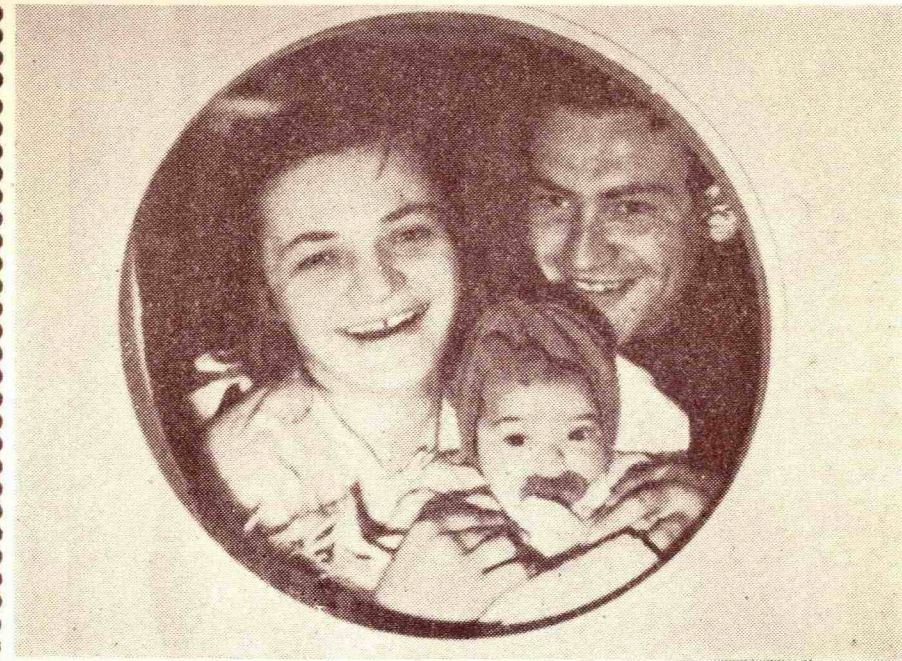
Τὰ λεπτά κυλάνε σιγά, επίσημα, σαν λιτανεία. Κοιτάζω το ρολόι μου στο φεγγάρι και παρακολουθώ τόν δείκτη των δευτερολέπτων στο νευρικό γύρω του. Παίζω έννευρισμένος με την ασφάλεια του όπλου μου, βγάζω και ξαναβάζω τόν γεμιστήρα, χασμουριέμαι με τὰ δάκρυα στα μάτια, κυττάζοντας πάντοτε το δρόμο, το σπίτι με τὰ κόκκινα κεραμίδια, το εγκαταλειμμένο γκαράζ. 'Εκεί είναι όλος ο κόσμος μου. Είναι δέκα περασμένες. Δεν άκούω πια τις φωνές των συντρόφων μου μέσα.

'Η βροχή σταμάτησε και από τούς τρυπημένους σωλήνες στάζουν λίγες σταγόνες στη σιωπή, που είναι σαν άπολιθωμένη κάτω από το χλωμό φως του φεγγαριού. Μακριά τρίζουν τὰ σκουριασμένα κάγκελα ενός κήπου.

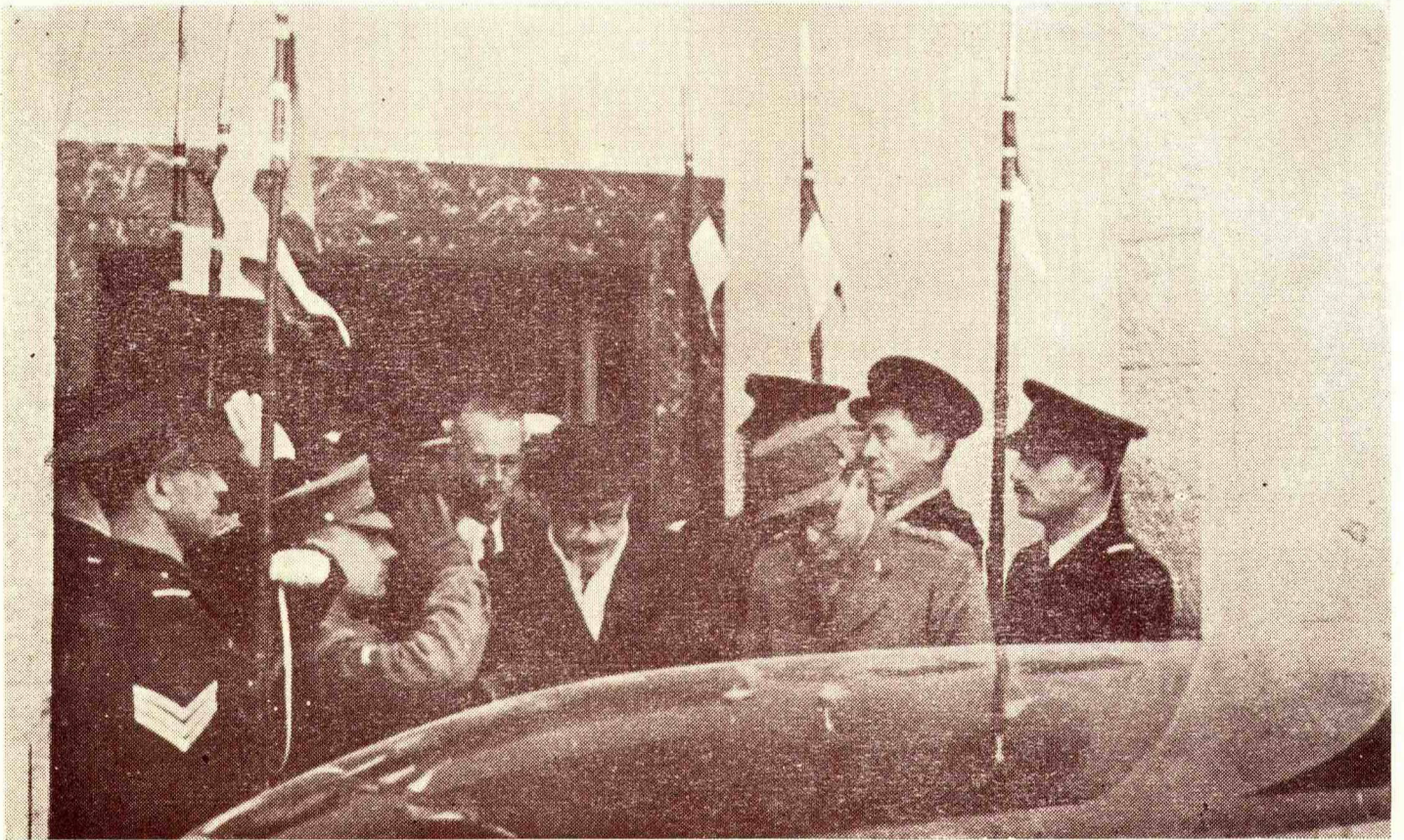
Μια ματιά στο ρολόι: 'Ακόμα 32 λεπτά, ή καλλίτερα 37, γιατί ο αντίκαταστάτης μου θάρθη με μια μικρή καθυστέρηση. Πρέπει να τόν ξυπνήσουν θά ψάξει να βρει τὰ παπούτσια του, θά δέσει τὰ κορδόνια με χασμουρητά,

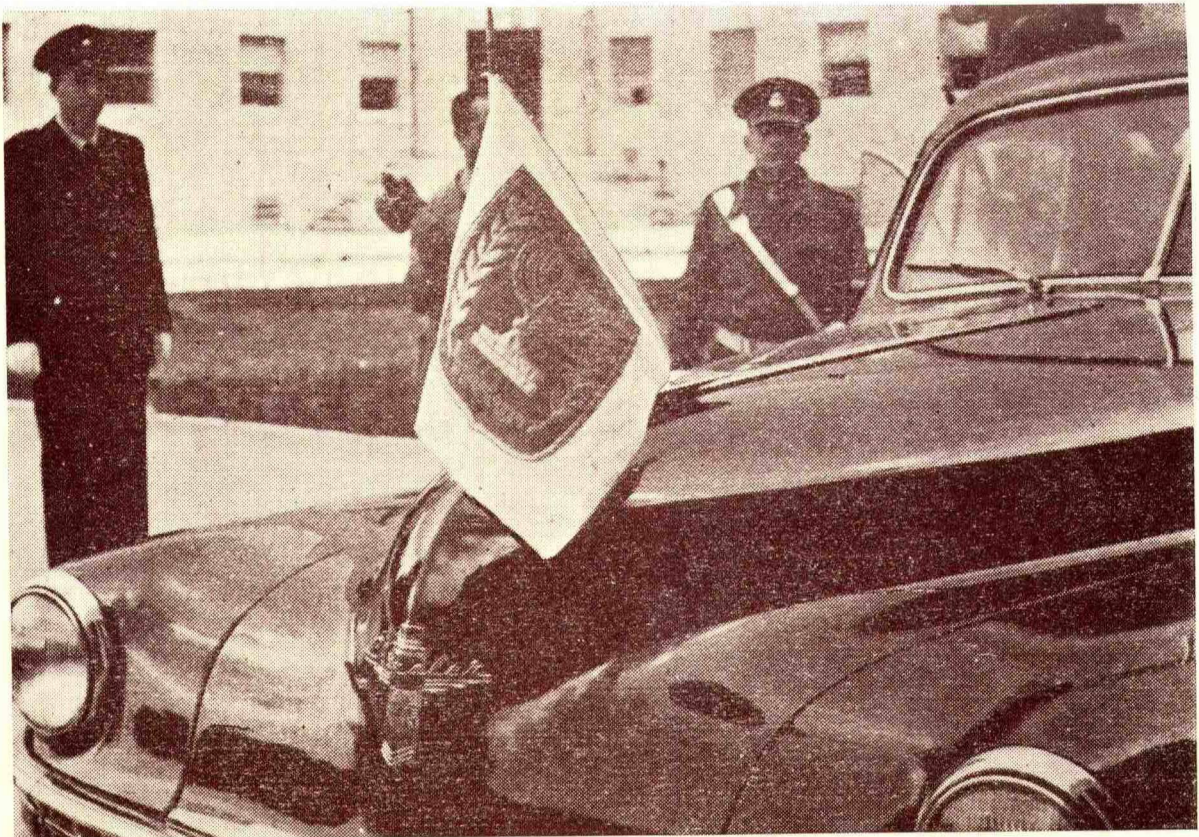
Στρατιώται της 'Αραβικής Λεγεώνας και της 'Ισραηλιανής στρατιωτικής αστυνομίας φρουρούν το Μέγαρον της Κυβερνήσεως στην 'Ιερουσαλήμ όπου συνεδριάζει ή 'Επιτροπή Συμφιλίωσης.

Πρόσφυγες της Κύπρου χαιρετίζουν τη Γη της 'Επαγγελίας από το φιλιστρίνι του πλοίου.

Ο Πρόεδρος Βαΐζμαν εξέρχεται από το Μέγαρο του εβραϊκού Πρακτορείου, την ημέρα της όρκωμοσίας του.

Το προεδρικό έμβλημα του Κράτους του 'Ισραήλ.

Ο συνταγματάρχης Μοσέ Νταγιάν (δεύτερος έκ δεξιών), Ισραηλιανός διοικητής της Ιερουσαλήμ, ενώ συνομιλεί με τον συνταγματάρχη Άμπτουλλά Έλ Τέλ, διοικητή της Αραβικής Λεγεώνας στην παλιά πόλη της Ιερουσαλήμ, κατά την απόλυση των Αράβων αιχμαλώτων.

Εβραϊκή στρατιωτική κατοχή στο κέντρο της Ιερουσαλήμ (φαίνονται τα όχρωμα μαγαζιά της τέως «Μπεβινγκράντ»).

Θά φορέση τὸ μάλλινο μπερέ του, θά χασμουρηθῆ πάλι, πολύ, καθισμένος στὸ κρεβάτι. Μετὰ θάρθη, περπατῶντας ὅσο ελαφρότερα μπορεῖ. Θά περάση ἀπὸ τὸ δωμάτιο ἄδειο καὶ θά τὸν δῶ κοντά μου μετὰ τὸ πρόσωπο χλωμὸ στὸ ἄσπρο φῶς τῆς νύχτας καὶ τὰ μάτια πρισμένα ἀπὸ τὸν ὕπνο. Θά τοῦ παραδώσω τὸ αὐτόματο θά τοῦ δείξω τὶς χειροβομβίδες σὲ μιὰ γωνιά πίσω ἀπὸ τὰ σακκιά μετὰ τὴν ἄμμο. Θά τοῦ πῶ «Σμιρά Τοβά» καὶ θά μῶ μέσα καὶ θά θρῶ τὸν Διοικητὴ, καθισμένο στὸ τραπέζι μετὰ τὰ χέρια ἀκουμπισμένα πάνω σ' ἕνα σωρὸ χαρτιά νὰ μοῦ χαμογεῖ ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὴν λάμπα πετρελαίου. Θά φάω ἕνα σάντουιτς (ἐάν βέβαια δὲν θάχουμε πάλι ἀπὸ αὐτὴ τὴν συχαιμένη μαρμελάδα) θά πῶ νὰ πιῶ λίγο νερὸ στὸ διπλὸ σπῆτι ποὺ ἔχει τοὺς σωλῆες ἀκόμη ἀνέπαφους, θά γυρίσω, θά καπνίσω ἕνα τσιγάρο κουβεντιάζοντας μετὰ τὸν διοικητὴ (ἀγγλικὸ τσιγάρο: μοῦ μένει μισὸ πακέτο ἀκόμα) καὶ μετὰ θά πάω νὰ κοιμηθῶ μετὰ τὴν ὀλοψυχὴ εὐχὴ νὰ μὴ ἔχουμε συναγεμρὸ καὶ αὐτὴ τὴν νύχτα...

Ἔτσι ρέμβαζα, παρ' ὅλες τὶς καλές μου προθέσεις, πίσω ἀπὸ τὰ σακκιά μου μετὰ τὴν ἄμμο. Τὸ φεγγάρι προχώρησε στὸν οὐρανὸ καὶ πέφτει τώρα πάνω μου. Ἴσως νὰ φαίνεται τὸ πρόσωπό μου ἀπὸ τὴν πολεμίστρα. Ἴσως τὰ γυαλιά μου γυαλίζουν ἀπὸ μακρὰ. Κατεβάζω τὸ μάλλινο μπερέ μου στὸ μέτωπο—καμουφλάζ—καὶ σκεπάζω ἀκόμα καὶ τὸ πάνω μέρος ἀπὸ τὰ γυαλιά μου.

Πόσο εἶχα πει ; 37 λεπτά ; ; 37 φορές 60 δευτερόλεπτα... δηλαδή... δηλαδή... 30 φορές 60 κάνει 1800, βάλε 7 φορές 60... 420... Για στάσου. Κάτι κουνήθηκε κοντὰ στὸ σπῆτι μετὰ τὰ κόκκινα κεραμίδια. Ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι ἕνα δένδρο. Ναι, εἶναι ἕνα δένδρο. Λοιπόν, πού ἤμουνα ; 1800 σὺν 420 κάνει 2200 δευτερόλεπτα. Ἀκόμα 2200 δευτερόλε-

πτα. Ἐνα δευτερόλεπτο περνάει πολὺ γρήγορα, ὅσο θέλεις γιὰ νὰ τὸ μετρήσης. Ἐνα, δύο. Πρέπει νὰ μείνω ἐδῶ ὅσο χρειάζεται γιὰ νὰ μετρήση κανεὶς 2200 φορές ἕνα, δύο.

Ἄλλη μιὰ ματιὰ στὸ ρολόι. Ἀκόμα 12 λεπτά. Ὁ καιρὸς γλίστρησε γρήγορα ἀνάμεσα στοὺς ρευθασμοὺς καὶ τοὺς ὑπολογισμοὺς μου. Μιὰ τουφεκιὰ μακρὰ. Κάπου κτυποῦνται, κοντὰ στὴν Ἱερουσαλήμ. Κάπου στὴν νύχτα Ἑβραῖοι μάχονται γιὰ τὴν Ἱερουσαλήμ.

Καὶ ξαφνικὰ καταλαβαίνω. Καταλαβαίνω τί κάνω ἐδῶ, στὸ σπῆτι αὐτό, σ' αὐτὸ τὸ μπαλκόνι πίσω ἀπὸ τὰ σακκιά μετὰ τὴν ἄμμο, πίσω ἀπὸ τὴν πολεμίστρα μου. Ἄγρυπνῶ πάνω στὴν Ἱερουσαλήμ.

Καὶ γιὰ νὰ ζήση ἡ Ἱερουσαλήμ, γιὰ νὰ μείνη Ἑβραϊκὴ, εἴμαστε ἑκατοντάδες, χιλιάδες, ἀπόψε ὅπως κάθε νύχτα, ποὺ δὲν κοιμόμαστε καὶ σφίγγουμε ἕνα δπλο στὸ χέρι μας.

Καὶ εἶναι γιὰ νὰ μπορέσω ἐγὼ ν' ἀγρυπνήσω ἀπόψε κι' ὅλες τὶς νύχτες πάνω στὴν Ἱερουσαλήμ, ποὺ οἱ πρόγονοί μου ὑπέφεραν 2000 χρόνια στὴν ἐξορία, ὄνειρεύτηκαν τὴν Σιών, ἐκλαψαν, προσευχήθηκαν, τραγοῦδησαν τὰ καλὰ τῆς Σιών, χαμογέλασαν στὴν Σιών. Καὶ τώρα, ὅπου κι' ἂν ἀναπαύονται, ἀναπαύονται ἐν εἰρήνῃ. Ἡ ἄλυσίδα δὲν ἔσπασε γιὰτί εἶμαι ὁ τελευταῖος κρῖκος, ὁ εὐνοούμενος, ποὺ ἔφθασε ὡς τὴν Ἱερουσαλήμ. Σὲ μένα ἔλαχε ἡ τιμὴ νὰ πραγματοποιήσω ἕνα ὄνειρο 2000 ἐτῶν.

Βήματα στὸ δωμάτιο. Ἐρχονται νὰ μὲ ἀντικαταστήσουν. Καὶ ἐνῶ δίνω τὸ αὐτόματο στὸ συνάδελφό μου καὶ τοῦ δείχνω μετὰ τὸ πόδι τὶς χειροβομβίδες αἰσθάνομαι ξαφνικὰ σὰν νὰ τοῦ ἐμπιστεύομαι κάτι τὸ ἐξαιρετικὰ πολὺτιμο : τὰ κλειδιά τῆς Ἁγίας Πόλεως, τὰ κλειδιά τῶν πυλῶν τῆς πόλεως.

Τώρα θ' ἀγρυπνήσῃ αὐτὸς πάνω στὴν Ἱερουσαλήμ, ἐνῶ ἐγὼ θά κοιμηθῶ.

Ο Χέρτσολ και η σιωνιστική σημαία

της HANNA H. BODENHEIMER

Τί είναι λοιπόν μία σημαία; Ένα κοντάρι με ένα κομμάτι πολύχρωμο ύφασμα; Όχι, κύριε, μία σημαία είναι κάτι περισσότερο απ' αυτό. Με μία σημαία οδηγεί κανείς τους ανθρώπους όπου θέλει, και στη Γη της Έπαγγελίας ακόμη. Οί λαοί ζουν και πεθαίνουν για μία σημαία.

(Θ. Χέρτσολ, γράμμα στο Βαρώνο Ρότσιλντ, 3 Ιουνίου 1895)

Αυτές τις μέρες που παντού στα χωριά και στις πόλεις του Ισραήλ ξεδιπλώνονται οι σιωνιστικές σημαίες, είναι ενδιαφέρον να ρίξη κανείς μια σύντομη ματιά στην ιστορία των χρωμάτων αυτών.

Το 1891, ο Χέρτσολ συζητούσε το ζήτημα της σημαίας με τον Δόκτορα Μάξ Μποδενχάιμερ, ένα από τους πιστούς του όπαδούς της πρώτης στιγμής στη Γερμανία.

Σ' ένα γράμμα του, ο Δόκτωρ Μποδενχάιμερ έφιστούσε την προσοχή του σιωνιστή ηγέτη πάνω στο έμβλημα που διακοσμούσε την έδρα του Έθνικού Έβραϊκού Όμιλου, στην Κολωνία του οποίου ήταν Πρόεδρος.

Το έμβλημα έδειχνε πάνω σε μπλέ φόντο το άστέρι του Δαυίδ που περιείχε στο έσωτερικό έξαγώνό του το λιοντάρι του Ιούδα, ενώ γύρω του υπήρχαν δώδεκα άστρα που αντιπροσώπευαν τις δώδεκα φυλές. Μία γερμανική έπιγραφή που πλαισίωνε το έμβλημα, έλεγε: «Η δημιουργία ενός Έβραϊκού Κράτους είναι η μόνη δυνατή λύση του Έβραϊκού προβλήματος».

Κατά την άλληλογραφία αυτή, ο Χέρτσολ παρατηρούσε ότι σ' άλλες χώρες, όπως στην Αυστρία, στην Αγγλία, στη Ρουμανία και στην Αμερική, η σημαία που χρησιμοποιούσαν οι σιωνιστές, ναί μόνον είχε το άστέρι του Δαυίδ και το λιοντάρι του Ιούδα, αλλά μ' έπτά άστρα μόνο: ένα ακριβώς πάνω απ' το έμβλημα και τα άλλα έξη στις έξη άκρες του άστρου. Ο Μποδενχάιμερ ύποδεικνύει τη σύσταση μιας ειδικής έπιτροπής μετά την ίδρυση του Κράτους, αλλά στο μεταξύ ο Χέρτσολ είχε ήδη χαρίσει στον υιό του Χάνς, επί τη εύκαιρία των έβδόμων γενεθλίων του, μία σημαία σχεδιασμένη απ' τον ίδιο.

Στο ήμερολόγιό του έγραφε ότι ο ζωγράφος Όκιν είχε σχεδιάσει το λιοντάρι του Ιούδα.

Δέν ήταν η πρώτη φορά που το πρόβλημα της σημαίας τραβούσε την προσοχή του Χέρτσολ. Το ήμερολόγιό του αναφέρει πράγματι στις 11 Μαρτίου 1897, ότι ο Συνταγματάρχης Γκόλντσμιντ σε μία διάλεξη στο Καίμπριτζ είχε δηλώσει ότι προτιμούσε δώδεκα άστρα αντί έπτά. Σύμφωνα με μία έφημερίδα της έποχής, φαίνεται ότι ο Γκόλντσμιντ απέδιδε στον Χέρτσολ την εισαγωγή των σοσιαλιστικών ιδεών στο πρόγραμμα του Έβραϊκού Κράτους και την πρόθεση να συμβολίση με τα έπτά άστρα τις έπτά ώρες της έργασιμης μέρας.

Στ' άπομνημονεύματά του, ο Μποδενχάιμερ αναφέρει τις κατοπινές εξέλιξεις της ιδέας της σημαίας. Στα χρόνια που ακολούθησαν αυτή την άλληλογραφία, έγραψε ότι το άστέρι του Δαυίδ και το λιοντάρι πάνω σ' άσπρο φόντο πλαισιωμένο από δύο γαλανές ταινίες έγιναν η έπίσημη σημαία που χρησιμοποιήθηκε σε κάθε Σιωνιστικό συνέδριο, ως το θάνατο του Χέρτσολ. Οί δύο γαλανές ταινίες ησαν μία ιδέα του Βόλφσον (διαδόχου του Χέρτσολ επί κεφαλής της Σιωνιστικής Όρ-

γανώσεως) και είχαν την προέλευσή τους στο πατροπαράδοτο σάλι των έβραϊκών προσευχών. Τα άστρα ξεφανίστηκαν στις βιαστικές προετοιμασίες που προηγήθησαν απ' το πρώτο Σιωνιστικό Συνέδριο.

Αυτά τα χρώματα, άσπρο και μπλέ, απέκτησαν την άξια ενός έθνικού έμβλήματος και ο βαθύτατος δεσμός τους με το λαό και τη χώρα του Ισραήλ βρήκε ίσως την καλλίτερη έκφρασή του στον περίφημο πίνακα του Λέσσερ Ούρϋ: «Ίερεμίας», όπου βλέπει κανείς τον λυπημένο προφήτη να σηκώνη το κεφάλι πάνω στο φόντο ενός άπέραντου άσπρογάλαζου ουρανού.

Οί έφημερίδες των χωριών μας

Είναι γνωστή η λογοτεχνική φιλοδοξία των άποικιών μας να δημοσιεύουν ή κάθε μία το δικό της δελτίο. Βρίσκει κανείς γραμμένους εκεί τους σταθμούς της προόδου στη δουλειά, τα οικογενειακά γεγονότα της ομάδας (και του σταύλου), τις συζητήσεις πάνω στα πολιτικά και οικονομικά προβλήματα της χώρας και συχνά μερικά δειλά αλλά άξιοσημείωτα λογοτεχνικά πρωτόλεια. Οί άδυσώπητες άπαιτήσεις του πολέμου και της έργασίας γεμίζουν τις σελίδες των Δελτίων αυτών από τα όποια παρουσιάζουμε στους άναγνώστες μας μερικά άποσπάσματα.

**

Η έφημερίδα του Κιμπούτς Μαανίτ στο Σαρδόν λέγεται «Ναρμπάτα». Ένα από τα τελευταία φύλλα αρχίζει μ' ένα ποίημα του Σαούλ Τσερνιχόφσκυ και διηγείται την επίθεση που έγινε «το Σάββατο το πρωί ενώ τα παιδιά τρέχανε λίγο παντού και τα ζώα ήσαν έτοιμα να πάνε στα χωράφια». Το Κιμπούτς βάστηξε καλά στην επίθεση κι' έτσι κανονίστηκε κι' ένα πρόβλημα. Είναι όλοι σύμφωνοι να σταματήσει ή συζήτηση πάνω στην άμυνα και στην ασφάλεια εν αντιθέσει με τις καθημερινές δουλειές του άγροκτήματος—όλοι παραδέχονται τώρα σαν άξίωμα ότι το ένα δέν μπορεί να γίνει χωρίς το άλλο. Πρέπει ν' άμυνθούνε αλλά και να συνεχίσουν τη δουλειά όπως πρώτα. Το «Ναρμπάτα» εκφράζει την άνησυχία μήπως ή νέα γενιά καταληφθή από την «γοητεία του πολέμου και των όπλων» και χάση αναλόγως το ενδιαφέρον της για τα μονότονα καθήκοντα της πρωτοποριακής ζωής. Η έφημερίδα τονίζει ότι αυτή ή πρωτοποριακή ζωή πρέπει να συνεχισθή πάση θυσία. Σύμφωνα ν' αύξηθη ή ασφάλεια, αλλά ή τακτική δουλειά πρέπει να συνεχισθή. «Σπέρνουμε, φυτεύουμε, μπολιάζουμε τα δένδρα. Έμπρός στη δουλειά».

**

Το όργανο του Κάρ Μπλουμ είναι το «Μπεκιμπουτσένου». Αγγέλλει το θάνατο του Άρι Λάσνερ, που σκοτώθηκε πριν λίγες βδομάδες.

Ο Άρι γεννήθηκε το 1915 στο Ουίλλιαμσπουργκ, στην πολιτεία της Νέας Υόρκης. Αφού τελείωσε τις σπουδές του στο Σίτυ Κόλλετζ της Νέας Υόρκης, μπήκε στην εκπαίδευση. Το 1932 γίνεται μέλος των «Χαμπονίμ», διοργανώνει τις κατασκηνώσεις του κινήματος στο Λός Άντζελες, στο Σικάγο και στο Σαιν Λουί. Αργότερα άναλαμβάνει την επιθεώρηση των Σιωνιστικών Όργανώσεων στην περιοχή της Νέας Υόρκης. Το 1942, ο Άρι κατατάσσεται στο Ναυτικό των Ηνωμένων Πολιτειών ως άξιωματικός άστυρματιστής. Μόλις άποστρατεύεται στο τέλος του πολέμου, ξαναρχίζει τη δουλειά του στη Γραμματεία του κινήματος «Χαμπονίμ», όπου μένει έως το 1946,

όποτε ανακατεύεται στη διοργάνωση της λαθραίας μεταναστεύσεως στην Παλαιστίνη. Φεύγει και ο Ίδιος μ' ένα από τα δύο πλοία και αφού φθάνει στην Παλαιστίνη αποφασίζει να μείνει εκεί. Πάει και βρίσκει την ομάδα των «Χαμπονιμ» στο Κράο Μπλούμ. Εκεί εργάζεται ως κτίστης και ειδικεύεται ως ηλεκτρολόγος. Μιά εχθρική σφαίρα τον πέτυχε ψηλά πάνω σ' ένα ηλεκτρικό στύλο όπου είχε σκαρφαλώσει.

**

Το Ραμάτ Αχοβές είναι ένα από τα πιο εκτεθειμένα χωριά του ανατολικού Σαρόν, γιατί είναι πολύ κοντά στο αραβικό τρίγωνο Ναμπλουζ—Τουλκάρεμ—Ζενίν. Είναι επομένως φυσικό ότι οι κάτοικοι λάβανε όλες τις προφυλάξεις για να υπερασπίσουν τα χωράφια τους. Ένα από τα μέτρα αυτά—σύμφωνα με όσα μάς λέει η εφημερίδα του Κιμπούτς—ήταν να μεταφέρουν το παιδικό κέντρο στο κυριότερο κτίριο της άποικίας, που είναι από μπετόν. Μια υπόθεση όλγων λεπτών. Το ίδιο φύλλο πλέκει το εγκώμιο του Χαΐμ Γκράτ, που σκοτώθηκε στη μάχη.

**

Στο Γκιβάτ Μπρένερ σημειώνεται μια πολύ ένθαρρυντική αγροτική ανάπτυξη. Η εφημερίδα του χωριού τονίζει ότι παρ' όλες τις μέρες που αφιερώνονται στην άμυνα, στην στρατιωτική εκπαίδευση, στα δχυρωματικά έργα και στην φρούρηση προς ζημία της εργασίας, πραγματοποιήθηκαν μεγάλοι πρόοδοι. Και στη σημερινή κατάσταση ακόμη, δεν ξεχνάνε στο Γκιβάτ Μπρένερ να εξάφουν τη γέννηση του 500στου παιδιού του Κιμπούτς σαν γεγονός αξιο εορτασμού και η εφημερίδα του αφιερώνει ένα ειδικό παράρτημα. Νέοι μετανάστες από την Ρουμανία βρίσκονται σήμερα στην άποικία. Ίδιαίτερη μνεία γίνεται του Έρνεστ Τουρκέινερ, από τους παλιούς κατοίκους του χωριού, που μόλις σκοτώθηκε. Η άφοσίωσή του ήταν μοναδική και την απέδειξε όταν στην αρχή του πολέμου μετέφερε τρόφιμα στην Ίερουσαλήμ, άψηφώντας τις ενέδρες. Αγαπούσε πολύ την μουσική—Μπάχ και Χαΐδν—και στο τέλος της σκληρής ημέρας του εύρισκε στις νότες τη γαλήνη. Είκοσιτέσσερες ώρες πριν πεθάνη έπαιξε με τους φίλους του σ' ένα Κουαρτέτο.

**

Και για να τελειώσουμε παραθέτουμε ένα απόσπασμα από το «Χεντέ Ρουχαμά» (Ήχώ της Ρουχαμά).

«Θά βρούμε τον τρόπο να φθάσουμε στην άλλη άκρη του κτήματός μας, από την οποία είμαστε τώρα μακριά. Μόνο ένα από τα χέρια μας μπορεί να δουλέψει στη γη—το άλλο κρατάει το όπλο. Και όμως θάρρη καιρός που θα σπείρουμε τα χωράφια μας και θα τα κάνουμε εύφορα. Το πράσινο χορτάρι θα φυτρώσει στα λειβάδια μας, τα δένδρα θ' ανέβουν πιο ψηλά και η ζωή—αυτή η έντονη και εύθυμη ζωή—θ' άπλωθι σε κάθε γωνιά της χώρας μας. Η μέρα αυτή δεν είναι μακριά.

Η διαμάχη για το «Όλιβερ Τουϊστ»

του DOV SADDAN

Ο θόρυβος που δημιουργήθηκε στην Αμερική, και τώρα τελευταίως στη Γερμανία, για το πρόσωπο του Έβραίου Φαίηγκιν στο φιλμ «Όλιβερ Τουϊστ», παρμένο από το μυθιστόρημα του Ντίκενς, δεν άποτελει τίποτε το νέο.

Η διαμάχη πήρε τώρα, βέβαια, ένα πολιτικό και φυλετικό χαρακτήρα που καλλιεργείται έντονα εκεί όπου οι συνθήκες όχι μόνον τον προκαλούν, αλλά και τον δικαιολογούν. Αλλά η συζήτηση γύρω από τον Φαίηγκιν, όπως τον παρουσιάζει ο Ντίκενς, είναι παλιά. Το γεγονός—εξακρηβωμένο πιά—ότι ο συγγραφέας δεν άναφέρει την πηγή από την οποία άντλησε για να δημιουργήσει αυτό το πρόσωπο, δείχνει ότι αυτό ήταν δλωσδιόλου φανταστικό, ζωγραφισμένο πάνω στον κλασικό τύπο του Έβραίου της καθιερωμένης μεσαιωνικής αντίληψης. Αργότερα, φαίνεται ότι ο Ντίκενς θέλησε κάπως... να εξιλεωθι δημιουργώντας τον τύπο του Ριάχ, του σύγενικου και έναρέτου έβραίου του «Our Mutual Friend».

Στο παρακάτω άρθρο εκτίθενται και σχολιάζονται οι άπόψεις των Ίσραηλιανών συγγραφέων πάνω στο ζήτημα αυτό.

Ο πρώτος που επέστησε την προσοχή του Ίσραηλιανού κοινού πάνω στη διαμάχη για την έρμηνεία του Φαίηγκιν, από τον Άλεξ Γκίνες στο νέο άγγλικό φιλμ «Όλιβερ Τουϊστ», υπήρξε η άριστερή εφημερίδα «Άλ Άμισάρ». Το φύλλο αυτό δημοσίευσε μια φωτογραφία του Άλεξ Γκίνες ως Φαίηγκιν, μαζί με την πληροφορία ότι το Παγκόσμιο Έβραϊκό Συνέδριο είχε διαμαρτυρηθι για την προβολή του έργου στην Αμερικανική ζώνη της Γερμανίας, λόγω του αντισημιτικού χαρακτήρα του. Για τον ίδιο λόγο άπαγορεύθηκε η προβολή του και στην Αμερική. Τότε ο Προϊστάμενος του Τμήματος Τύπου, Κινηματογραφίας και Ραδιοφωνίας του Ίσραηλιανού Υπουργείου των Έσωτερικών, κ. Κλινόβ, άνήγγειλε ότι το φιλμ δεν έπρόκειτο να παιχθι στο Ίσραήλ. Έτσι άρχισε η διαμάχη και στο Ίσραήλ.

Ένα γράμμα, που δημοσιεύθηκε στο «Πάλεσταιν Πόστ», διαμαρτυρήθηκε για την άπαγόρευση, ως αντίθετη προς τις δημοκρατικές άρχές, αφού μάλιστα δεν υπήρχε φόβος να καλλιεργηθι ο άντισημιτισμός στο Ίσραήλ. Μια άπάντηση που δικαιολογούσε την έπισημη άποψη έναντι της ταινίας, προς διαφύλαξιν της έθνικης υπεργηφανείας, είδε το φώς στο «Χαμπούκερ». Όταν ένας Άγγλος ήθοποιός ξευτελίζει τον έβραϊκό λαό—έλεγε ο άρθρογράφος—δεν είναι σωστό η Κυβέρνησή μας να του άνοίγει τις πόρτες του Τέλ Άβίβ. Την έπομένη, η εφημερίδα κατεχώρησε την αντίθετη άποψη, όπως τη διέτύπωνε ο άνταποκριτής της στο Λονδίνο, κ. Σ. Γκόλντσμυτ, ο όποιος δεν έβλεπε τίποτε το προσβλητικό στην ταινία. Αναμφισβήτητα ο Φαίηγκιν δεν είναι ένας πετυχημένος

Άλλά κανείς δεν μάς εύχαρίστησε ποτέ επειδή έχουμε ένα Άϊνστάϊν, κι έτσι κανείς δεν θάρρηπε να μάς επικρίνη εάν έχουμε τον Φαίηγκιν. Υπήρξαν διάφοροι Φαίηγκιν μεταξύ μας: και να μην υπήρχαν, ο Μόσλεβ δεν θά σταματούσε την άντισημιτική σταυροφορία του. Μόνο οι έλάσσονες άντισημιτες μπορούν να χρησιμοποιήσουν τον Φαίηγκιν για προπαγάνδα: άλλα ποιός νοιάζεται γι' αυτούς, εκτός από τους άφομοιωμένους Έβραίους;

Μετά απ' όλα αυτά, εμφανίσθηκε ο κ. Άριε Γκέλμπλουμ με μια έξυπνη δικαίωση της ταινίας, στο «Άάρετς». Όλοι ξέρουν ότι ο Ντίκενς έπίστευε στην καλή πλευρά της ανθρώπινης φύσεως και τα βιβλία του κάθε άλλο είναι παρὰ γεμάτα μίσος: έπομένως δεν έχουν ούτε άντισημιτισμό. Ο άρθρογράφος προσπαθει ν' άντικρύσει το ζήτημα με τα μάτια ενός μη Έβραίου. Και ως μη Έβραιος, η διαμαρτυρία και η άπαγόρευση της ταινίας του φάνηκαν μια θλιβερή έπίδειξη έπαθείας, κατωτερότητας και φόβου. Υστερα το εξέητασε ως Ίσραηλιανός

Ιθαγενής, και η διαφορά ανάμεσα στις δύο σκοπιές δεν ήταν μεγάλη. Η νεολαία της χώρας αυτής διάβασε τον "Ολιβερ Τουίστ στην Εβραϊκή, και δεν πειράχθηκε από την Εβραϊκή ιδιότητα του Φαίηγκιν. Αντίκρισε το ζήτημα με το φυσικότερο τρόπο και απέκλυσε τον κλέφτη Φαίηγκιν, μολονότι ήταν Έβραϊός, ενώ συμπάθησε το μικρό "Ολιβερ, μολονότι ήταν χριστιανός.

Εξ άλλου, πολλά παιδιά συνωστίζονται κάποτε για να δούνε μια παλιά Αμερικανική έκδοση του «"Ολιβερ Τουίστ» που παιζόταν στο Τέλ Άβιβ, κι' ούτε ένα σάπιο αυγό δεν χαιρέτησε την εμφάνιση του Φαίηγκιν στην οθόνη. Συνεχίζοντας, ο κ. Γκέλμπλουμ επικρίνει τον κ. Κλινόβ γιατί ταύτισε τον εαυτό μου με τον Έβραϊσμό της Διασποράς, αντί με την ύγιη άποψη του Ισραηλιανού κοινού.

Ένα γράμμα του κ. Γιεχέλ Γκόλντμπεργκ «"Αάρτες» αντιμετώπισε το ζήτημα από μια άλλη πλευρά. Ο κ. Κλινόβ ωδήγηθη φανερά στην απόφασή του από ένα αίσθημα αλληλεγγύης με τη Διασπορά, που δυσφορεί για κάθε απόπειρα να μην παρουσιασθῆ ὁ Έβραϊός ὡς ὁ ἀγνότερος μεταξὺ τῶν ἀγνῶν. Ὑπῆρξε πάντως ἕνα λάθος, γιατί δεν είναι ἔργον Ἰσραηλιανῆς Κυβερνήσεως νὰ προστατεύῃ τὰ συμφέροντα τῆς Διασποράς.

Ένα άλλο γράμμα στην ίδια ἐφημερίδα επικρίνει τὴ στάση τοῦ κ. Κλινόβ γιατί ἐμποδίζει τὸ Ἰσραηλιανὸ κοινὸ ἀπὸ τὸ νὰ δῆ πῶς παρουσιάζεται ὁ λαὸς μας στὰ μάτια τοῦ κόσμου· γιατί ἡ ἀπόκρυψη τῶν ἐλαττωμάτων μας θὰ ἔχῃ ἀναγκαστικὰ ἕνα δυσάρεστο ἀποτέλεσμα μεταξὺ τῶν μὴ Έβραίων, καὶ γιατί ἂν πρόκειται νὰ ἀπαγορεύσουμε τὸ "Ολιβερ Τουίστ, θὰ ἔπρεπε νὰ ἀπαγορεύσουμε κι' ἐκείνους τοὺς Έβραίους συγγραφεῖς ποὺ ἔσκαπάζουν τὰ ἐλαττώματά μας.

Τὴ δεύτερη φάση τοῦ ζητήματος ἀπετέλεσε μιὰ δήλωση τοῦ κ. Κλινόβ ὅτι ἡ ἀπαγόρευση ἀφοροῦσε τὴν παλιὰ ἀμερικανικὴ ταινία, ποὺ εἶχε σημειώσει ἐπιτυχία στὸ Τέλ Άβιβ, καὶ ὄχι τὸ νέο ἀγγλικὸ ἔργο. Καμμία αἴτηση

γιὰ τὴ προβολὴ τοῦ ἀγγλικοῦ φιλμὸν δὲν ἔχει ληφθῆ μέχρι τώρα, εἶπε ὁ κ. Κλινόβ. Εἶναι δύσκολο νὰ καταλάβῃ κανεὶς τί ἐννοοῦσε ὁ Κλινόβ: ἂν δηλαδὴ τὸ φιλμ ἔπρεπε νὰ ἐξετασθῆ προτοῦ ληφθῆ μιὰ ἀπόφαση, ἢ ἂν ἐπρόκειτο γιὰ μιὰ διπλωματικὴ ὑπεκφυγὴ ἀπὸ μιὰ δύσκολη κατάσταση. Πάντως, τὸ ἀμερικανικὸ φιλμ ἀπαγορεύθηκε αὐστηρῶς καὶ ἡ ἀπαγόρευση βασίσθηκε σὲ καλλιτεχνικὰ καὶ ἠθικὰ κριτήρια. Ἄν, ἐξ ἄλλου, ἀπαγορευθῆ καὶ ἡ βρετανικὴ ταινία, θὰ μπορέσουμε νὰ θεωρήσουμε ὅτι ἐλήφθη πρὸ παντὸς ὑπ' ὄψη ὁ ἀντισημιτικὸς τῆς χαρακτῆρας. Ἐὰν πάλι ἐπιτραπῆ, θὰ μπορέσουμε νὰ συμπεράνουμε ὅτι ἐπεκράτησε ἡ καλλιτεχνικὴ ὄψη τοῦ ζητήματος. Ἄλλὰ μιὰ καλλιτεχνικὴ τοποθέτηση τοῦ ἔργου μπορεῖ νὰ προκαλέσῃ μιὰ ἄλλη, ἐντελῶς νέα, διαμάχη.

Προτοῦ ἐκθέσω τὴν ἀποψή μου, θὰ ἤθελα νὰ διευκρινίσω τρία σημεῖα. Πρῶτον, δὲν θὰ ἔπρεπε ἴσως νὰ βροῦμε μιὰ διαφορά ἀνάμεσα σὲ μιὰ ὑγιὴ Ἰσραηλιανὴ σκοπιὰ καὶ ἕνα μὴ ὑγιὴ τρόπο τοῦ βλέπειν τῆς Διασποράς, ὄχι μόνον γιατί αὐτὸ θὰ συνεπάγετο κάποια δόση περιαντολογίας, ἀλλὰ καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶναι καὶ τόσο ἀλήθεια σχετικῶς μετὰ τὰ ἀδελφία μας τῆς Διασποράς. Αὐτὸ εἶναι ἀπόρροια τῶν δύο παραδειγμάτων τῶν σχετικῶν μετὰ τὴν ὑγιὴ ἀντίληψή μας καὶ βασισμένων πάνω στὶς χιλιάδες τῶν παιδιῶν ποὺ διάβασαν τὸν "Ολιβερ Τουίστ στὴν Εβραϊκὴ (μιὰ σύντομη διασκευὴ στὴν ὁποία δὲν ἀναφέρεται ὅτι ὁ Φαίηγκιν εἶναι Έβραϊός) καὶ εἶδαν τὴν παλιὰ ταινία, ποὺ εἶναι πολὺ συζητήσιμο κατὰ πόσον εἶναι πιστὴ στὸ πνεῦμα τοῦ Ντίκενς. Ἄν αὐτὰ εἶναι τὰ κριτήρια, οὔτε τὰ παιδιά οὔτε τὸ κοινὸν ὡς σύνολο, μποροῦν νὰ κρίνουν κατὰ πόσον ἡ νέα ταινία εἶναι περισσότερο πιστὴ στὸν Ντίκενς, πρὸ παντὸς ὅσον ἀφορᾷ τὸ πορτραῖτο τοῦ Φαίηγκιν. Καὶ ἐδῶ εἶναι ὁ Φαίηγκιν ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρει καὶ ὄχι ἡ ἀποψη τοῦ Ντίκενς.

Κατὰ δεύτερο λόγο, ἀνακατέψανε καὶ τὸν «"Εμπορο τῆς Βενετίας» τοῦ

Σαίκοπηρ. Ὁ Σάυλοκ ὑπῆρξε τὸ θέμα μιᾶς μικρᾶς διαμάχης, ποὺ παραμένει ἀκόμα ἀλυτῆ. Ἄλλὰ κανεὶς δὲν μπορεῖ ν' ἀρνηθῆ ὅτι τὸ νὰ παρουσιάσῃ κανεὶς τὸν Σάυλοκ με ἀντισημιτικὴ διάθεση δὲν συνεπάγεται καμμιὰ ἀπολύτως ἀπιστία στὸ ἔργο τοῦ Σαίκοπηρ, γιατί τὸ κείμενο ἐπιδέχεται οἰανδήποτε ἐρμηνεία. Ἄν ἀγνοοῦσαμε τὸ γεγονός ὅτι ἕνα πρόσωπο σὰν τὸν Σάυλοκ μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῆ εἴτε γιὰ ν' αὐξήσῃ εἴτε γιὰ νὰ περιορίσῃ τὸν ἀντισημιτισμὸ, θὰ δείχναμε ὅτι ὁ τρόπος μας ν' ἀντικρύσωμε τὰ πράγματα δὲν εἶναι πολὺ ὑγιής, κι' αὐτὸ θὰ σήμαινε ὅτι δὲν ἔχουμε συνείδηση τοῦ πῶς μᾶς περιτάνουν στὴν παρακώσμία λογοτεχνία. Ἐνῶ εἶναι κάτι ποὺ πρέπει νὰ ξέρομε καλά, γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ ἐκτιμήσουμε τὴν κατάστασή μας στὸν κόσμον, πρὸ παντὸς τώρα ποὺ φθάσαμε σὲ μιὰ ἀποφασιστικὴ καμπὴ τῆς ζωῆς μας.

Κατὰ τρίτο λόγο, ἡ ἀξίωση νὰ εἵμαστε ἱκανοὶ νὰ δοῦμε πῶς μᾶς παρουσιάζουν στὰ μάτια τοῦ κόσμου, εἶναι ὀρθή. Ἄλλὰ θὰ πρεπε νὰ θυμηθοῦμε ὅτι ὅλα τὰ ἀριστουργήματα τῆς λογοτεχνίας ποὺ ἔχουν Έβραίους ὡς ἥρωες, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ «"Εμπόρου τῆς Βενετίας» τοὺς παρουσιάζουν ὑπὸ ἕνα φῶς ὄχι πολὺ εὐνοϊκὸ· κι' οὔτε ὁ Ντίκενς δὲν ἀποτελεῖ ἐξάρτηση, ποὺ γυρεύοντας ἕναν Έβραϊὸ βρῖσκει τὸν Φαίηγκιν. Ἄλλὰ ἐνῶ μποροῦμε πολὺ καλά νὰ θέλουμε νὰ μάθουμε τί ἰδέα ἔχει ὁ κόσμος γιὰ μᾶς, πρέπει νὰ δεῖξουμε τίς ἀντιδράσεις μας, αἱ ὁποῖες, κι' ἂν ἀκόμη δὲν θὰ εἶναι ἀποφασιστικὲς, πάντως δὲ θὰ μένουν χωρὶς ἀποτέλεσμα, πρὸ παντὸς ἂν θ' ἀποτελέσουν μέρος τῆς προσπάθειάς μας ν' ἀλλάξουμε τὴ μοῖρα μας. Κι' ἀπ' αὐτὴ τὴ πλευρὰ εἶναι ἀμφίβολο ἂν συμφέρῃ νὰ γίνῃ μιὰ ριζικὴ διάκριση μεταξὺ τῶν ἀντιδράσεων τοῦ Ἰσραὴλ κι' ἐκείνων τῆς Διασποράς.

Πάντως, μέσα στὸ πάθος τῆς διαμάχης, χάθηκε τὸ κυριώτερον σημεῖο, ἐκεῖνο ποὺ τὴν προκαλέσει, δηλαδὴ ὁ Φαίηγκιν ὅπως τὸν ἐρμηνεύει ὁ Ἄλεξ

Γκίνες καὶ ὅπως τὸν δείχνει ἡ φωτογραφία ποὺ δημοσιεύθηκε στὸ «"Ἄλ Ἄμισμάρ» καὶ στὸ «"Αάρτες» ἐπίσης. Εἶπαν ὅτι ὅταν ρωτᾶνε τὸν κόσμον ποῖος εἶναι ὁ ἔμπορος στὸν «"Εμπορο τῆς Βενετίας» ὅλοι ἀπαντᾶνε συνήθως—ὁ Σάυλοκ.— Ἄλλὰ ἡ σωστὴ ἀπάντηση εἶναι: —ὁ Ἀντώνιος.— Ἐ-

— Ἡ γῆ τῆς Ἐπαγγελίας — ἡ χώρα ὅπου θὰ μπορέσουμε νὰ ἔχουμε τὴ μύτη κρυγῆ, τὰ γένια μαύρα ἢ κόκκινα, τὰ πόδια στραβά, χωρὶς νὰ εἴμαστε γι' αὐτὸ ἀξιοκαταφρόνητοι. Ὅπου θὰ μπορέσουμε ἐπιτέλους νὰ ζήσουμε ἐλεύθεροι καὶ νὰ πεθάνουμε μετὰ τὴν ἡσυχία μας ἐπάνω σὲ μιὰ γῆ ποὺ θὰ μᾶς ἀνήκῃ. Ὅπου θὰ ζοῦμε εἰρηνικὰ μετὰ τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ θὰ ἔχουν ἐλευθερωθῆ ἀπὸ τὴν ἐξέλιξή μας, πλουτίσῃ ἀπὸ τὴν εὐημερία μας καὶ ἐξευγενισθῆ ἀπὸ τὸ μεγαλεῖο μας.

Ἔτσι ἡ λέξη «"Εβραϊός» ποὺ ἀποτελεῖ σήμερον ὄρο προσβλητικὸ, θὰ γίνῃ τίτλος εὐγενείας, ὅπως ἐκείνος ὄλων τῶν ἄλλων πολιτισμένων λαῶν. Καὶ χάρις στὴν ὑπαρξὴ τοῦ Κράτους μας θὰ μπορέσουμε νὰ μορφώσουμε τὸν λαόν μας ἐν ὄψει τῆς ἀποστολῆς ποὺ τὸν περιμένει. Γιατί ὁ Θεὸς δὲν θὰ μᾶς ἔσωζε ἂν δὲν εἴχαμε ἕνα ῥόλο νὰ παίξουμε στὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος.

(Χέρτσλ—Ἡμερολόγιο)

τσι, ἀντίθετα πρὸς τὴν πρόθεση τοῦ συγγραφέα, ὁ Έβραϊός ἐγινε ἡ κυριώτερη μορφή, ὡς τὸ σημεῖο νὰ ἐπισκεῖται τὰ ἄλλα πρόσωπα. Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο, ὁ ὑπερβολικὸς τόνισμός τῆς Εβραϊκῆς ιδιότητος τοῦ Φαίηγκιν μπορεῖ νὰ τὸν κἀνῃ κεντρικὸ ἥρωα τοῦ φιλμ, ἀδιάφορο ποῖα ἦταν ἡ πρόθεση τοῦ παραγωγῶ.

Αὐτὴ ἡ ὑπογράμμιση τοῦ τύπου τοῦ Φαίηγκιν δικαιολογεῖται μετὰ τὸ ἐπιχειρημα ὅτι δὲν εἴμαστε ὅλοι ἅγιοι καὶ ὅτι ἔχουμε διάφορους Φαίηγκιν μεταξὺ μας. Καὶ μπορεῖ καὶ δικαιολογεῖται ἔτσι, ὄχι γιατί ὁ Φαίηγκιν

είναι ακριβώς ένα σκοτεινό πρόσωπο που έτυχε να είναι Έβραϊός, αλλά γιατί παριστάνεται ως ο πατροπαράδοτος Έβραϊός, όπως το θέλει ο χριστιανικός κόσμος. ως ο άνθρωπος που πρόδωσε το Χριστό, ως το σύμβολο του κακού. Η μόνη διαφορά είναι ότι ο σύγχρονος αντισημιτισμός, σ' αντίθεση προς το μεσαιωνικό προκάτοχό του, αντί να επιτρέψει στον Έβραίο να γλυτώσει με την αλλαξοπιστία, προτιμά να τον στείλει στο θάλαμο των ασφυξιογόνων αερίων. Γι' αυτό ο Φαίηγκιν της ταινίας είναι ο δίδυμος αδελφός των Έβραίων που παρουσιάζει η αντισημιτική προπαγάνδα. Οιαδήποτε αντισημιτική γελοιογραφία θα δείξει την πηγή από την οποία προέρχεται αυτό το πορτραίτο του Φαίηγκιν. Ένας άνθρωπος που δεν κατορθώνει να το αντιληφθῆ, είναι αμφίβολο αν θα μπορέσει να καυχήθῃ ότι διαθέτῃ ένα υγιή τρόπο να βλέπῃ τὰ πράγματα. Αλλά όπως και να είναι, δεν θα χυθεί το δικαίωμα να κατηγορηθῆ ότι δεν βλέπουν καλά, εκείνοι που το αντιλαμβάνονται.

Με άλλα λόγια, ο Φαίηγκιν του "Ολιβερ Τουίστ είναι προωρισμένος να κἀνῃ τὸ θεατὴν τὸ συσχετῆσθαι με τὸν Έβραίο που σταύρωσε τὸν Χριστό καὶ σκοτώνει τὰ παιδιά τὸ Πάσχα. Αντὶ τὸ καθίσουμε νὰ βροῦμε διαφορὰς μεταξὺ τῶν ἀντιδράσεων τῶν Ἰσραηλιανῶν καὶ τῶν Έβραίων τῆς Διасποράς, θὰ κάναμε πολὺ καλλίτερα νὰ βλέπαμε τὰ γεγονότα ὅπως εἶναι. Ὁ Ἰσραηλιανὸς μουσικὸς Στου-

τσέβσκυ ἔφερε τελευταίως στὴ δημοσιότητα τὸ γεγονός ὅτι ὁ Ἄγγλος συνθέτης Μπέντζαμιν Μπρίτεν ἀνέλαβε νὰ μελοποιήσῃ μερικὰ ἀγγλικά δημοτικὰ τραγούδια, ἕνα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔχει ὡς θέμα τὴν λαϊκὴν προλήψιν γιὰ τὰ ἐγκλήματα ποὺ διαπράττουν οἱ Έβραῖοι τὸ Πάσχα. Ὁ Στουτσέβσκυ ὑπεγράμμισε τὸ γεγονός ὅτι παρ' ὅλη τὴ διάδοσιν ποὺ εἶχε αὐτὴ ἢ συγκοφαντικὴ πρόληψιν, κανένας συνθέτης δὲν τὴν χρησιμοποίησε ποτὲ γιὰ καλλιτεχνικοὺς σκοποὺς, οὔτε σὲ κλασσικὴς κοιτίδες τῶν προγράμμ, ὅπως στὴ Ρωσσία, Οὐγγαρία, Πολωνία ἢ Ρουμανία. Ὅταν οἱ Ἄγγλοι ἐκδότες θέλησαν νὰ δημοσιεύσουν τὰ τραγούδια στὴν Ἀμερική, τοὺς ἐζητήθη νὰ ἀφαιρέσουν τὴν προσβλητικὴ περικοπή. Μολαταῦτα ἔκαναν μιὰ δῆθεν ἀντικατάστασιν ποὺ δὲν γέλασε κανένας. Ὁ Στουτσέβσκυ ζήτησε ἀπ' τὸ Παγκόσμιον Έβραϊκὸν Συνέδριον νὰ ἐπέμβῃ γιὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἐπιμαχοῦ τραγουδιοῦ. Καὶ τὸ Συνέδριον ἱκανοποίησε τὴν αἴτησίν του. Ἡ διαμαρτυρία αὐτὴ ὑπῆρξε ἔνδειξις ἑνὸς ὑγιῶς ἢ ἑνὸς ἀρρωστημένου τρόπου ἀντιμετώπισεως τῶν πραγμάτων. Γιατὶ ἂν λέμε, ὅπως καὶ πρέπει νὰ λέμε, ὅτι, ἀφοῦ ὁ τύπος τοῦ Φαίηγκιν στὸ φιλμ βασίζεται πᾶνω στὸ ἴδιον πνεῦμα ποὺ γέννησε καὶ τὸ τραγούδι γιὰ τὰ ἐγκλήματα τῶν Έβραίων καὶ ὅλα τὰ σχετικὰ, ἡ ἀντίδρασίς μας ἔναντιον τοῦ πνεύματος αὐτοῦ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι παρὰ ἀδιάκοπος ἀγῶνας ἔναντιον του.

Ἡ ἱστορία τοῦ μικροῦ λιμανιοῦ ποὺ ἀπέκτησε δικαίωμα πρωτεριάτητος στὸν παγκόσμιον τύπο.

Ἀκάμπα

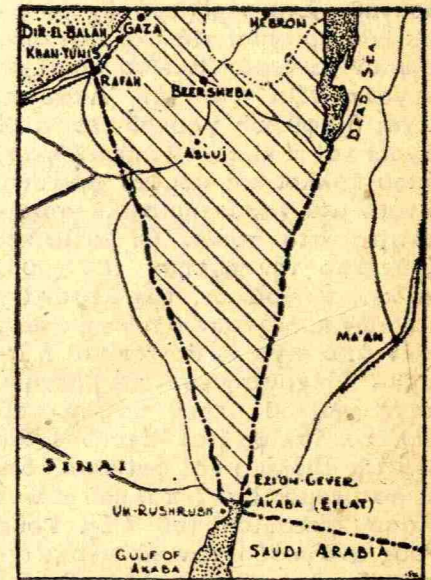
τοῦ L. B.

Τὸ Φόρεϊν "Όφφς Ἰσχυριζόταν τελευταίως ὅτι οἱ Ἰσραηλινὲς δυνάμεις εἶχαν προελάσει πρὸς τὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσαν, κοντὰ στὴν Ὑπεριορδανία. Ένας ἐκπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Ἰσραὴλ ἐδήλωσε ὅτι ὁ Ἰσχυρισμὸς αὐτὸς ἀποτελοῦσε ἀφορμὴ γιὰ μιὰ βρετανικὴ ἐπέμβασιν. Πράγματι, πολεμικὰ ἀγγλικά πλοῖα εἶχαν ἐμφανισθῆ στὰ περίξ τοῦ κόλπου τῆς Ἀκάμπας ἀπὸ ἀρκετὸν χρόνον. Ἐπὶ πλέον βρετανικὲς στρατιωτικὲς ἐγκαταστάσεις εἶχαν ἀνεγερθῆ κατὰ μῆκος τῶν ἀκτῶν τοῦ κόλπου, σὲ ὑπεριορδανικὸν ἔδαφος. Εἶχε γίνῃ ἐπίσης γνωστὸ ὅτι εἶχαν καταρτισθῆ σχέδια ἐργασίων τοῦ μηχανικοῦ γιὰ τὴν κατασκευὴ ὁδοῦ ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Ἀκάμπας μέχρι τὸ Νέγκεβ.

Οἱ Ἰσχυρισμοὶ τοῦ Φόρεϊν "Όφφς εἶναι ψευδεῖς καὶ ἀβάσιμοι ὅσον ἀφορᾷ τὰ γεωγραφικὰ γεγονότα. Τὰ ὄρια τοῦ Ἰσραὴλ, σύμφωνα με τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ο.Η.Ε. τοῦ 1947, ἐκτείνονται ἀπὸ τὸ σημεῖον ὅπου τὸ Οὐάντι Ἀράμπα φθάνει στὸν Κόλπον τῆς Ἀκάμπας ὡς τὸ βορειότατον σημεῖον τοῦ Κόλπου καὶ μετὰ, σ' ἀπόστασιν 9 χιλιομέτρων ἀνατολικά καὶ βορειοδυτικὰ μέχρι τῶν αἰγυπτιακῶν συνόρων. Ἡ ἔκτασιν αὐτὴ καλεῖται Ἀκτὴ τοῦ Ἐυλάτ. Τὸ χωριὸν τῆς Ἀκάμπας, ποὺ βρίσκεται στὸ ὑπεριορδανικὸν ἔδαφος, εἶναι σὲ ἀπόστασιν 5 χιλιομέτρων ἀνατολικά τῶν συνόρων τοῦ Ἰσραὴλ. Τὸ Ἰσραὴλ δὲν ἔχει καμμιά βλέψιν πᾶνω στὸ ὑπεριορδανικὸν χωριὸν τῆς Ἀκάμπας καὶ ὁ στρατὸς τοῦ Ἰσραὴλ δὲν ἀποτελεῖ καθ' οἰονδήποτε τρόπο ἀπειλή γιὰ τὸ χωριὸν αὐτὸ ἢ γιὰ ὁποιοδήποτε ἄλλο ὑπεριορδανικὸν ἔδαφος.

Ἡ Ἀκάμπα, ἡ πόρτα γιὰ τὴν συγκοινωνίαν μετὰ τὴν Ἰνδίαν καὶ τὴν Βόρειον Ἀφρική, ἔγινε καὶ πάλι

ἀντικείμενον διχονοιῶν ὅπως καὶ στοὺς βιβλικὸς χρόνους, ὅταν οἱ Ἐδομίτες ἀπαγόρευαν στοὺς Ἰσραηλίτας τὴν εἴσοδον εἰς τὸ λιμάνι, γιὰ τὸν ὅτι θεωροῦσαν συμμάχους τῶν Αἰγυπτίων. Οἱ Ἰσραηλίτες ζήτησαν τὸ δικαίωμα εἰσόδου εἰς τὸ λιμάνι, ἀλλὰ δὲν τοὺς τὸ δῶσαν. Ὁ Κόλπος ἦταν τόσο πολῦτιμος γιὰ τοὺς Ἐδομίτες ποὺ δήλωσαν

ὅτι μόνον μετὰ τὰ ὄπλα θὰ μπορούσαν ἄλλοι νὰ μποῦν σ' αὐτό. Σήμερα ἡ ἱστορία ἐπαναλαμβάνεται. Δὲν εἶναι γιὰ τὴν πηγὴν πετρελαίου τοῦ Νέγκεβ, ποὺ ζήτημα εἶναι ἂν ὑπάρχουν, ποὺ ἡ Ἀγγλία σταθεροποίησε τὴν θέσιν τῆς ἀπέναντι τοῦ ζητήματος αὐτοῦ, ἀλλὰ μάλλον γιὰ τὴν φοβήθηκα μήπως μιὰ ἄλλη δύναμις ἐγκατασταθῆ στὸ ἔδαφος αὐτό, στὸ σταυροδρόμι ἀκριβῶς τῶν συγκοινωνιακῶν γραμμῶν μετὰ τὴν Ἀνατολή. Ἡ στάσις τῆς Ἀγγλίας στὸ ἀπρόβλεπτον αὐτὸ ζήτημα ἀποδεικνύει καθαρὰ ὅτι ἀκόμα δὲν ἐκτίμησε τὴν πολιτικὴν τοῦ Ἰσραὴλ, ποὺ εἶναι μιὰ πολιτικὴ ἀπόλυτης οὐδε-

τερότητα δσον ἀφορᾶ τὸν ἀγῶνα μεταξύ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως.

Πρέπει συνεπῶς νὰ γίνῃ μιὰ σαφῆ διαχώρηση, καὶ γεωγραφικὰ καὶ πολιτικά, μεταξύ λιμένος καὶ κόλπου τῆς Ἀκάμπας.

Σήμερα, τὸ λιμάνι τῆς Ἀκάμπας ἀποτελεῖται ἀπὸ ἓνα μικρὸ φιωχὸ χωριό, μὲ 400 ψυχές. Βρίσκεται σὲ μιὰ ἔρημη περιοχὴ, μεταξύ τοῦ Κόλπου καὶ τῶν δύσβατων κρημνῶν τοῦ ὄρους Ο μναζίλα. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἡ περιοχὴ πλημμυρίζεται ἀπὸ τοὺς ποταμοὺς τοῦ βουνοῦ. Στὰ περὶχωρα ἔχουν γίνῃ δύο φραγμοὶ γιὰ νὰ συγκρατήσουν τὰ νερά. Ἐκεῖνο πού ἔχει μεγάλη ἀξία γιὰ τὴν Ἀκάμπα, εἶναι ἡ ἀφθονία γλυκοῦ νεροῦ, οἱ ἀγροὶ καὶ οἱ κῆποι τῶν περὶχωρῶν, ὅπου πολλοὶ καὶ κομποὶ φοίνικες δίνουν μιὰ χαρακτηριστικὴ γραφικότητα στὸ τοπίο. Οἱ κάτοικοι ζοῦν ἀπὸ τὴν πώληση τῶν χουρμάδων, τῶν σύκων, τῶν λεμονιῶν καὶ τῶν προϊόντων τῶν κτημάτων, πρὶν ἀπὸ λίγο δὲ ἄρχισε καὶ ἡ ἀλιεία. Μέχρι σήμερον δὲ βρέθηκε πηγὴ γλυκοῦ νεροῦ δυτικὰ τοῦ Τέλ Ἐλ Καλίφα (τοῦ Ἑτοιῶν Γκαβέρ τῆς Βίβλου) καὶ φαίνεται ὅτι οἱ ἀστυνομικοὶ τοῦ παλαιοῦ συνοριακοῦ φυλακίου τοῦ Οὔμ Ροὺς Ροὺς ἀναγκάζονταν νὰ περπατήσουν 5 χιλιόμετρα γιὰ νὰ βροῦν γλυκὸ νερὸ στὴν Ἀκάμπα. Εἶναι πολὺ πιθανὸ στὸ προσεχές μέλλον νὰ βρεθῇ νερὸ ὅταν θὰ διατριθῇ βαθύτερα ἡ γῆ. Ὅταν λυθῇ τὸ πρόβλημα τοῦ νεροῦ, ἡ ἀκτὴ τοῦ Ἰσραὴλ θὰ προσφέρῃ ἀναμφισβήτητα ἀσφαλέστερο καταφύγιο ἀπὸ τὸ λιμάνι τῆς Ὑπεριορδανίας. Ἀρκεῖ νὰ ρίξῃ κανεὶς μιὰ ματιὰ στὸ χάρτη γιὰ νὰ ἀντιληφθῇ. Μὲ τὴν ἀκτὴ αὐτὴ θὰ συνδεθοῦν οἱ μεσοειακὲς πόλεις τῆς Γάζας, τοῦ Τέλ Ἄβιβ καὶ τῆς Χάϊφας, ἡ Νεκρὰ θάλασσα, ἡ Ἱερουσαλήμ καὶ ἴσως ἡ Αἴγυπτος καὶ ἡ Χερσόνησος τοῦ Σινάϊ.

Ὅταν προφέρεται τὸ ὄνομα Ἀκάμπα, δίνει τὸν κόλπο πού σκέ-

πτεται κανεὶς... Αὐτὸς ἀποτελεῖται ἀπὸ μιὰ λωρίδα μήκους 175 χιλιομέτρων, πού ἐκτείνεται ἀπὸ τὴν ἀκτὴ τῆς Ἀκάμπας μέχρι τοῦ νησιοῦ Τιράν. Ὁ Κόλπος μπορεῖ νὰ γίνῃ ἓνας σπουδαιότατος ἐμπορικὸς κρῖκος μεταξύ τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς καὶ νὰ ἀποτελέσῃ τὴν ἀφειτηρία ἰᾶς γενικῆς ἀναγεννήσεως τοῦ ἐμπορίου, πού θὰ γίνῃ καὶ πάλι ἀνθηρὸ ὅπως καὶ ἄλλοτε, ὅταν ὄλο τὸ ἐμπόριο ἀπὸ τὴν Ἰνδία καὶ τὴν Ἀραβία ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά, καὶ ἀπὸ τὴν Ἰταλία καὶ τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν ἄλλη, γινόταν ἀπὸ τὴν ὁδὸ Ἀκάμπας—Γάζας.

Πλούσιες πόλεις βρίσκονταν στὸ Νέγκεβ κατὰ μῆκος τῶν δρόμων αὐτῶν καὶ ἀργότερα ἰδρύθηκαν ἐκεῖ γεωργικὲς ἀποικίες. Ἡ Ἀκάμπα ἔχει μακρὰ ἱστορία, πλούσια σὲ ὠφέλιμα παραδείγματα τῆς σημασίας πού εἶχε ἄλλοτε. Ὁ Βασιλεὺς Σολομών, παραδειγματὸς χάριν, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ βασιλέως Χιράμ τῆς Τύρου, τὴν εἶχε μετατρέψῃ σὴν σπουδαιότερη βάση τῶν ἐργασιῶν του μὲ τὴν Ἀνατολή.

Στὴ θέση τοῦ Τέλ Ἐλ Καλίφα βρισκόταν τότε ἡ βιβλικὴ πόλη τοῦ Ἑτοιῶν Γκαβέρ, πού εἶχε χυτήρια χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ ἀπ' ὅπου τὰ πλοῖα τοῦ βασιλέως Σολομώντος ἀναχωροῦσαν γιὰ ὅλα τὰ μέρη τῆς ὑψηλοῦ. Τελευταῖες ἀνακαλύψεις μᾶς ἐδειξαν τὴ σημασία πού εἶχε τὴν ἐποχὴν ἐκείνη ἡ Ἀκάμπα. Τότε κτίζανε τὴν Μπεερσέβα, πού προοριζόταν γιὰ ἄσση καὶ σταθμὸ γιὰ ὄσους ταξιδεύαν ἀπὸ τὴ Γάζα μέχρι τὴν Ἀκάμπα. Ἡ στάση τῆς Τύρου ἀπέναντι τῆς Ἀκάμπας ἄλλαξε μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Σολομώντος, γιὰ τὴν ὥρα μποροῦσε νὰ κἀνῃ τὸ ἐμπόριό της διὰ μέσου τῆς χώρας τῶν Φιλιστινῶν, πού εἶχον ἀποκλείσει τὸ δρόμο τῆς Αἴγυπτος ὡς τὴ στιγμὴ πού εἶχαν ὀριστικῶς ἠττηθῇ ἀπὸ τὸ Βασιλεῖα Δαβίδ.

Ἡ Ἀκάμπα, πού δὲν τὴν εἶχαν

πιά ἀνάγκη, ἐγίνε τὸ λιμάνι τῶν Ἀραμαίων τῆς Δαμασκοῦ. Αὐτὸς εἶναι ἴσως ἓνας ἀπὸ τοὺς λόγους τοῦ διαμελισμοῦ τοῦ βασιλείου μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Σολομώντος, γιὰ τὸ ἀφοῦ ὁ κυριώτερος δρόμος περνοῦσε ἀπ' τὴ Σαμάρεια, ἡ Τύρος δὲν ἐνδιαφερόταν πιά γιὰ τὴν Ἱερουσαλήμ.

Ἀργότερα ἡ Ἀκάμπα κατακτήθηκε ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους πού μετέφεραν τὴν κίνηση τοῦ λιμανιοῦ τῆς στήν Ἀλεξάνδρεια. Ἀλλὰ τὰ σημερινὰ γεγονότα τῆς ἀπέδωσαν ὄλο τῆς τὸ ἐνδιαφέρον τῶν παρελθόντων αἰώνων, ἀφοῦ τὴν ἄφισαν λησμονημένη γιὰ 2000 χρόνια.

Ὅπως καὶ ἄλλοτε, ἡ Ἀκάμπα βρίσκεται στὸ σταυροδρόμι ὅπου

συναντιῶνται ἡ Ὑπεριορδανία, τὸ Σινάϊ, στὸ ἄκρο τῆς Νεκρᾶς Θάλασσας, ἡ Μπεερσέβα καὶ ἡ Γάζα, ἡ Αὐζία—Ἐλ—Καφίρ, ἡ Χερσόνησος τοῦ Σινάϊ καὶ ἡ Αἴγυπτος. Μὲ λίγα λόγια στὴ διασταύρωση τῶν ὁδῶν τοῦ Νέγκεβ.

Εἶναι ἐπόμενο διὰ χωρὶς τὴν Ἀκάμπα, οἱ δρόμοι τοῦ Νέγκεβ εἶναι δευτερευούσης σημασίας. Εἶναι φανερό ὅτι οἱ δρόμοι τοῦ Νέγκεβ συμβάλλουν πολὺ στὴν σημασία τῆς, ἀφοῦ συνδέουν τοὺς λαοὺς, τὴν χώρα καὶ τοὺς ὠκεανούς. Ὅλη ἡ περιοχὴ χάνει τὴν ἀξία της ἂν ἀποκλεισθοῦν οἱ δρόμοι τῆς. Ἡ ἀκεραιότητα τοῦ Νέγκεβ, μαζὶ μὲ τὴν Ἀκάμπα, στὸ νότιο ἄκρο, πρέπει νὰ μείνῃ ἀνέπαφη.

Οἱ καιροὶ τῆς Ἐπαγγελίας

Ὁ Ραμπὶ Ἰεχοντὰ ἄρχισε ὡς ἐξῆς μιὰ ἀπ' τὴς διαλέξεις του:

«Εἶναι γραμμένο:» Τὶ εἶναι αὐτὸ πού ἐμφανίζεται σὰν τὴν αὐγὴ, ὠραῖο σὰν τὸ φεγγάρι ἀγνὸ σὰν τὸν ἥλιο, ἀλλὰ καὶ τρομερὸ σὰν στρατιὰ κάτω ἀπ' τὴς σημαῖες τῆς;—Αὐτὸς ὁ στίχος ἔχει ἤδη ἐρμηνευθῇ. Ἀλλὰ ἔχει καὶ μιὰ ἄλλη ἔννοια. Ἡ φράση:—Τὶ εἶναι αὐτὸ πού ἐμφανίζεται σὰν τὴν αὐγὴ...—δεῖχνει τὸν Ἰσραὴλ τὴν ἐποχὴ πού ὁ Ἅγιος, ὅς εἶναι εὐλογημένος, θὰ ξεσηκώσῃ τὸν Ἰσραὴλ καὶ θὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὴν ἐξορία. Αὐτὴ τὴν ἐποχὴ, ὁ Θεὸς θ' ἀρχίσῃ νὰ ρίχνῃ πάνω στὸν Ἰσραὴλ μιὰ ἀδύνατη ἀχτίδα φωτός. Ὑστερα θὰ τοῦ ρίξῃ μιὰ μεγαλύτερη ἀχτίδα: καὶ ἀυξάνοντας σιγὰ σιγὰ τὴν ἔκταση τοῦ φωτός, ὁ Ἅγιος, ὅς εἶναι εὐλογημένος, θὰ τοῦ ἀνοίξῃ ἐπὶ τέλος τὴς πόρτες ψηλὰ σὲς τέσσερες κατευθύνσεις τοῦ κόσμου.

Ὅλα τὰ φῶτα πού ὁ Ἅγιος, ὅς εἶναι εὐλογημένος, καταδέχεται νὰ ἀποκαλύψῃ στὸν Ἰσραὴλ καὶ στοὺς δίκαιους, δὲν τοὺς τὰ δεῖχνει παρὰ μόνο σιγὰ σιγὰ καὶ ὄχι ὄλα μαζὶ. Αὐτὸ μοιάζει μὲ τὴν περίπτωσιν ἑνὸς ἀνθρώπου πού ἔζησε πάντα στὸ σκοτάδι: ἀφίνεις νὰ μῆ στὸ δωμάτιό του μιὰ ἀχτίδα φωτός λεπτὴ σὰν βελόνα, ὕστερα σιγὰ σιγὰ, τὸν συνηθίζεις ἐντελῶς στὸ φῶς. Αὐτὴ εἶναι καὶ ἡ περίπτωσιν τοῦ Ἰσραὴλ ὅπως εἶναι γραμμένο:—Θὰ τοὺς διώξω σιγὰ σιγὰ μακρὰ ἀπ' τὸ προσώπὸ σου ἕως ὅτου μεγαλώσῃς ἀριθμητικῶς καὶ μπορέσῃς νὰ καταλάβῃς τὴν χώρα. —Αὐτὴ ἡ περίπτωσιν μοιάζει ἐπίσης μ' ἐκείνη ἑνὸς ἄρρωστοῦ πού βρίσκεται σ' ἀνάρρωση καὶ ἀνακτὰ τὴν ὕγεια του ὄχι σὲ μιὰ μέρα ἀλλὰ λίγο κάθε μέρα...

Ὅταν θάρθῃ ἡ μέρα πού ὁ Ἅγιος, ὅς εἶναι εὐλογημένος, θὰ δεῖξῃ τὸ φῶς στὸν Ἰσραὴλ, θὰ τοῦ τὸ ἀποκαλύψῃ σιγὰ σιγὰ, καὶ ὁ Ἰσραὴλ βλέποντας νὰ μεγαλῶνῃ αὐτὸ τὸ φῶς, θὰ ρωτήσῃ:—Τὶ εἶναι αὐτὸ πού ἐμφανίζεται σὰν τὴν αὐγὴ...—Ὅταν τὸ φῶς θὰ μεγαλώσῃ ἀκόμη περισσότερο, θὰ πῇ:—ἀγνὸ σὰν τὸν ἥλιο...—Καὶ ὅταν θὰ μεγαλώσῃ ἀκόμη περισσότερο, θὰ πῇ:—ἀγνὸ σὰν τὸν ἥλιο...—Καὶ ὅταν θὰ φθάσῃ στὸ ἀποκορύφωμά του, θὰ πῇ:—...τρομερὸ σὰν στρατιὰ κάτω ἀπ' τὴς σημαῖες τῆς.»

(Ἀπ' τὸ Ζοχάρ)

Ειδήσεις του Κέρεν Καγιέμεθ

* Οι διαπραγματεύσεις που το Κέρεν Καγιέμεθ είχε αρχίσει με την Κυβέρνηση του Ισραήλ για την αγορά μεγάλων εκτάσεων από τα πλεονάζοντα Αραβικά κτήματα κατά το 1949, έφθασαν στην τελευταία φάση τους. Δεν μένει παρά η τυπική επικύρωση. Η θέση των γαιών που το Κέρεν Καγιέμεθ θ' αναλάβει θα υπαγορευθεί από εθνικούς και στρατιωτικούς λόγους. Θα συμπεριληφθούν πάντως οι εκτάσεις που απαιτούνται για το νέο σχέδιο αποικισμού σύμφωνα με το όποιο 120-150 αποικίες θα ιδρυθούν έφετος.

Με το 1949 αρχίζει μια νέα μεγάλη έποχη στο έργο του Κέρεν Καγιέμεθ. Η αγορά μεγάλων εκτάσεων του εθνικού εδάφους θα του επιτρέψει να πραγματοποιήσει σε μεγάλη κλίμακα τα σχέδια αναπτύξεως που θ' αλλάξουν ριζικώς τη χώρα.

* Έννεα νέες αποικίες ιδρύθηκαν τον περασμένο Ιανουάριο. Σχεδιασμένη με στρατιωτική ακρίβεια, η ίδρυσής τους είχε σχεδόν το χαρακτήρα μιας στρατιωτικής επιχειρήσεως: και πράγματι, η ακριβής τοποθεσία τους αποτελεί σήμερα στρατιωτικό μυστικό. Το μόνο που μπορεί ν' αποκαλυφθεί προς το παρόν είναι ότι 7 από τις 9 αποικίες βρίσκονται στη Γαλιλαία, ως επί το πλείστον στη Άνω Αντική Γαλιλαία, και 2 στο Νότο.

Οι νέες αποικίες στη Γαλιλαία είναι σε ιστορικές τοποθεσίες που ήταν κάποτε σημαντικά Εβραϊκά κέντρα, σε μια απ' αυτές υπάρχουν ακόμα τα λείψανα μιας αρχαίας συναγωγής.

Οι άποικοι προέρχονται από πολλές χώρες. Υπάρχουν πρόσφυγες της Κύπρου, στρατιώτες και τρεις αγγλόφωνες ομάδες—μία απ' την Αγγλία, μία απ' τις Ηνωμένες Πολιτείες και μία από τη Νοτιοαφρική.

Οι έννεα αποικίες θα δεχθούν 800 οικογένειες περίπου. Η εγκατάστασή τους αποτελεί μέρος του νέου, σε μεγάλη κλίμακα, προγράμματος αποικισμού.

* Το συνδυασμένο σχέδιο του Εβραϊκού Πρακτορείου και του Κέρεν Καγιέμεθ δια την ίδρυση 120-150 νέων αποικιών κατά το 1949 τίθεται ήδη σε εφαρμογή. Οι τοποθεσίες έχουν ήδη καθορισθεί για 96 αποικίες, και γι' άλλες 51 θα καθορισθούν εντός των έξι προσεχών μηνών.

Το Κέρεν Καγιέμεθ πρωτοστατεί σ' αυτό το πρόγραμμα αποικισμού, τόσο

στον καθορισμό του όσο και στη χρηματοδότησή του. Δεν θα περιορισθεί να απολυτρώσει το μεγαλύτερο μέρος της, ζητουμένης γης, αλλά θα συμβάλει επίσης, όπως και στο παρελθόν, κατά 50% στα έξοδα εγκαταστάσεως στο Νέγκεβ και κατά 37 $\frac{1}{2}$ % στην υπόλοιπη χώρα.

Κατά την έκλογή των τοποθεσιών όπου θα ιδρυθούν οι νέες αποικίες επεκράτησαν λόγοι στρατηγικής σκοπιμότητος: τα νέα κέντρα θα ενισχύσουν μεθοριακές περιοχές και συγκοινωνιακές γραμμές.

* Η έκτη και η έβδομη αποικία στο διάδρομο της Ιερουσαλήμ από την αρχή του 5709 ιδρύθηκαν στις 7 Δεκεμβρίου 1948, μέρα κατά την οποία εγκαταστάθηκε επίσημος ο νέος δρόμος προς την πόλη. Η μία είναι στην Ούλντα και η άλλη στη Ζορά, το χωριό όπου γεννήθηκε και ενταφιάσθηκε ο Σαμφών. Οι πέντε αποικίες που είχαν ιδρυθεί προηγουμένως είναι τό: Τέλ Μόκερ (γνωστό πριν με το προσωρινό όνομα Τέλ Σάαρ), το Κσαλόν, η Γκιγιά, η Τσοβά και το Σβιλίμ. Αυτές οι νέες αποικίες βρίσκονται πάνω σε εκτάσεις που το Κέρεν Καγιέμεθ αγόρασε κατόπιν ειδικής συμβάσεως με την Κυβέρνηση του Ισραήλ.

* Η ταινία «Το Θαύμα της Παλαιστίνης» εξακολουθεί τη θριαμβευτική της περιοδεία σ' όλες τις Κοινοότητες της χώρας. Ως σήμερα παίχθηκε, εκτός απ' την Αθήνα, στη Θεσσαλονίκη, στη Λάρισα, στη Βέροια, στην Κέρκυρα, στην Πάτρα, στη Ζάκυνθο, στην Καβάλα, στη Δράμα και στα Ιωάννινα. Τώρα θ' αποσταλή στα Χανιά όπου μεταξύ των 7 Εβραίων που επέζησαν απ' το διωγμό, υπάρχει ένας πολύτιμος συνεργάτης του Κέρεν Καγιέμεθ, ο κ. Μινέρβος, ο οποίος θα φροντίσει για την προβολή της. Αμέσως μετά θα προβληθεί στο Βόλο, και ύστερα θα είναι η σειρά των Τρικάλων, της Άρτας και του Αγρινίου να χειροκροτήσουν αυτό το όρατο εβραϊκό έργο.

* Στο μεταξύ η Αθήνα είχε την ευκαιρία να παρακολουθήσει μια νέα ταινία, η μάλλον δύο σύντομα «Επίκαιρα». «Το Ισραήλ αναγεννάται» και «Το Ισραήλ εν δράσει» που αποτελούν τα πρώτα δύο από τα μηνιαία «ζουρνάλ» που υπό το γενικό τίτλο «Το Ισραήλ σήμερα» παράγει η «Παλαιστίν Φίλμ». Αυτή τη φορά η προβολή έγινε σε συνεργασία με τη Σιωνιστική Όμοσπονδία, στη «Στέγη του Κοριτσιού» στις 20 Μαρτίου έγιναν πέντε παραστάσεις κατά

τις οποίες είδαν το Φίλμ πάνω από 500 άτομα και προβλέπεται άλλη μία παράσταση για τα παιδιά. Η Επιτροπεία του Κέρεν Καγιέμεθ πάντοτε σε στενή συνεργασία με τη Σιωνιστική Όμοσπονδία, μελετά τώρα τη δυνατότητα της αποστολής της ταινίας στην επαρχία.

* Εκτός τούτου, η Επιτροπεία ήρθε σ' επαφή με μια γαλλική εταιρεία στο Παρίσι, για να δει κατά πόσον είναι δυνατόν να παρουσιάσει στην Αθήνα μια νέα ταινία εβραϊκού περιεχομένου που σημείωσε μεγάλη επιτυχία παντού όπου παίχθηκε. Είναι όμως πρόωρο να πη κανείς αν αυτή η νέα προσπάθεια θα πετύχει, γιατί η Επιτροπεία συναντά ήδη μεγάλα, αν όχι ανυπέρβλητα, εμπόδια.

* Στο Βόλο σχηματίστηκε η νέα Επιτροπή του Κέρεν Καγιέμεθ υπό την

προεδρία του παλαίμαχου σιωνιστού κ. Χαΐμ Λεβή. Της ευχόμεθα καλή επιτυχία στο έργο της.

* Αυτή η σελίδα φιλοδοξεί να δώσει μια εικόνα της δράσεως του Κέρεν Καγιέμεθ στην επαρχία. Ας αποκαταστήσουν όλες οι Επιτροπές μια στενότερη επαφή με το Κέντρο «Η Γκεουλά» θα είναι ο συνδετικός κρίκος μεταξύ τους.

Διευθυντής - Υπεύθυνος :

ΕΡΡΙΚΟΣ Κ. ΦΟΡΤΗΣ Κατοικία : Πατησίων
160 β - Αθήνα.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου :

ΒΙΚΤΩΡ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Κατοικία : Προύσσης
21 - Περιστέρι.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΦΩΤΟ-ΣΛΑΦΜΑΝ

ΤΣΩΡΤΣΙΑ 5
ΤΗΛΕΦ. 24.779
ΑΘΗΝΑΙ

Φωτογράφεις και εκτι-
λεσις με τον πλέον μον-
τέρνον και καλλιτεχνικόν
σύστημα

ΤΑΞΙΔΙΑ - ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ - ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΙΣ

Πρακτορείον "ΑΤΛΑΝΤΙΣ,"

ΕΠΙΣΗΜΩΣ ΑΝΕΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟΝ

Τηλ. Διευθυνσίς : "ΑΤΛΑΝΤΙΣΚΟ,"

Κεντρικά Γραφεία

Αθήναι: Γλάδστωνος 2—Τηλ. 30-179

Υποπρακτορεία :

Είς όλες τὰς πόλεις
της Ελλάδος και του Έξωτερικού

Εισητήρια :

Σιδηροδρομικά

Αεροπορικά

Αεροπορικά

Έσωτερικού — Έξωτερικού,
δι' όλων των Έταιρειών

Διευκολύνσεις εκδόσεως Διαβατηρίων
Ταχίστη έξυπηρέτησις

Τακτικά αναχωρήσεις δι' Αμερικήν
— Αυστραλίαν — Καναδάν — Βενεζουέ-
λαν — Βραζιλίαν και όλων τόν Κόσμον.

ΤΥΠΟΙΣ : Π. Α. ΔΙΑΛΗΣΜΑ

**“ΚΟΣΜΟΣ,,
TRAVEL AGENCY**

1 MITROPOLEOS ST.,

GENERAL AGENTS FOR GREECE :

CZECHOSLOVAK

AIRLINES

TEL 20873-31085

Regular Services
to Palestine twice a week

**“ΑΤΘΙΣ,,
ΜΟΔΑ - ΤΕΧΝΗ**
ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ 30 - ΤΗΛ. 34-462

*Κουμπιά - Πλισέδες - Κοσμήμα-
τα - Γιακαδάκια - Ζαμπό - Κεντή-
ματα - Άξουρ - Ζώναι - Άγγρα-
φες - Νεοβόρ κ.λ.π.*

“Ετοιμα και επί παραγγελία

ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ

*Συνεχώς
Νέα και Μοντέρνα Σχέδια*

**ΕΤΑΙΡΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΔΑΥΙΔ Β. ΑΜΑΡΙΛΙΟ**

ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ
ΞΗΡΑΣ - ΘΑΛΑΣΣΗΣ -
ΚΑΙ ΑΕΡΟΣ (ΤΑΕ)

Δι' ὄλην τὴν Ἑλλάδα
καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικόν

ΕΚΤΕΛΩΝΙΣΜΟΙ
ΠΑΡΑΛΑΒΑΙ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

**Z. I. ΝΤΕΜΑΓΙΟ
ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΟΣ**

ΑΚΤΙΝΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ,

ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΑΙ,
ΔΙΑΘΕΡΜΙΑΙ
ΥΠΕΡΒΡΑΧΕΩΝ ΚΥΜΑΤΩΝ,
ΥΠΕΡΙΩΔΕΙΣ ΑΚΤΙΝΕΣ,
ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΙ

ΟΔΟΣ ΣΑΤΩΒΡΙΑΝΔΟΥ 15

ΤΗΛ. 51-314

ΑΘΗΝΑΙ

**COBETA
COMPAGNIE BELGE DE TRANSPORTS AERIENS**
ΒΕΛΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Γενικοί Ἀντιπρόσωποι :

ΑΛΛΑΛΟΥΦ & ΣΙΑ

Πραξιτέλους 33 - ΑΘΗΝΑΙ
Τηλέφ. Γραφείων Πόλεως 27-784
» » Ἀεροδρομ. 99-246

Τακτικαὶ ἀεροπορικαὶ ἀναχωρήσεις
ἐξ ΑΘΗΝΩΝ διὰ ΧΑΪΦΑΝ καὶ
ΡΩΜΗΝ, ΠΑΡΙΣΙΟΥΣ, ΒΡΥΞΕΛ-
ΛΑΣ δις τῆς ἐβδομάδος με ἀντα-
πόκρισιν δι' ὅλας τὰς Εὐρωπαϊ-
κὰς πρωτεύουσας.

Εἰσιτήρια καὶ Πληροφορία
εἰς ὅλα τὰ Γραφεῖα Ταξιδίων.

Α.Ε.Ε.Α. ΣΑΠΟΡΤΑ
ΝΑΥΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ

Οἶκος ἰδρυθεὶς ἐν ἔτει 1890

ΕΔΡΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΑΙ: Μέγ. Γιαννου-
λάτου - Τ. Θ. 21 - Τηλ. 45.383
ΥΠΟΚ(ΜΑ ΕΝ ΘΕΣ)ΝΙΚΗ: Κομνη-
νῶν 12 - Τ. Θ. 82 - Τηλ. 32-23

Πράκτορες τῶν :

Kedem Palestine Line Ltd., Haifa.
Zim Palestine Navigation Co. Ltd., Haifa
Israel Shipowners Pool Ltd., Haifa.
Israel America Line Ltd., Haifa.